

1 CORINTIOS

Saludo

¹ Núa Pablo, nutànàacué pirí cuyàluta. Dios idéca imáidaca núa nuíbaidacaténá Jesucristo irípiná iyúwa apóstol, Jesucristo ibànùacaténá núa càide iyúwa Dios iwàwáaná nucàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali wenàiwicanái irí. Yái wéenásàiri Sóstenes yeebáidéerica Jesucristo itàacái iyaca nacái núapicha chái. Yá Sóstenes itànàacuéca pirí núapichani, yái cuyàlutaca.

² Nutànàacué pirí cuyàluta píacué Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, iyéeyéica Corinto iyacàlená irìcu. Peebáidacáinácué Cristo Jesús itàacái, íná piyacuéca abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá nacái Dios idéca masacàaca imànicuéca píwitáise yàasunáicaténácué pía, íibaídéeyéipiná abérerita Dios irípiná. Dios idéca imáidacuéca pía yàasunáipináwa, náapicha macáita wenàiwica isutéeyéica yáawawa Wáiwacali Jesucristo íicha macái cáli iinata, yái Wáiwacali, Náiwacali nacái.

³ Nusutácué Wáaniri Dios íicha pirípiná, Wáiwacali Jesucristo nacái namàníñapinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú manuísíwata, namàacáanápinácué piyaca matuíbanáiri iyú.

Bendiciones por medio de Cristo

⁴ Nùaca cayábéeri Dios irí píwalicué mamáalàacata Dioscainá idéca imànicuéca pirí cayábéeri mawèníiri iyú Cristo Jesús ìwalíise, yái piyéericuéca abédanamata yáapicha.

5 Pìyacáinácué abédanamata Cristo Jesús yáapicha, íná Dios idéca càasuka imànicuéra pía madécaná chàinisi chènuníiséeri iyú. Iná yéewa píalimácué picàlidaca Cristo iináwaná ìwali cayábéeri iyú. Píalíacué nacáiwa cayába ìwali yái tàacáisi báisírica.

6 Càita peebáidacuéra tài íméeri iyú yái tàacáisi icàlidéerica Cristo iináwaná ìwali. Peebáidacuéra Cristo itàacái, íná yéewa pìyacuéra siùcade machacàníri iyú Dios iicápiná. Càita píasáidacuéra báisíricani, yái tàacáisica.

7 Iná canáta pimáapuèricuéra chàinisica quirítia Dios néeséeri idècunitàacá picùacuéra Wáiwacali Jesucristo yàanàaca àniwa.

8 Yá Dios ichàiniadapinácué piwàwawa peebáidacaténácué itàacái àta èeri imáalàacatalépinátawa yéewanápiná canáta yéewanácué nacháawàaca pía Wáiwacali Jesucristo yàanàacaalí àniwa.

9 Dios imàni càiripináta càide iyúwa icàlidáaná. Yá idéca imáidacuéra pía yàasu wenàiwicatináwa pìyacaténácué abédanamata Dios liri yáapicha, yái Wáiwacali Jesucristoca.

Divisiones en la iglesia

10 Píacuér nuénánáica, nusutácué píicha manuísíwata Wáiwacali Jesucristo íipidená ìwali yàasu wenàiwicacainácué pía, abédanamacuér pimànica píiwitáise; picácué quirínama piseríaca píichawáaca. Abédanamacuér píiwitáise canánama píapichawáaca, abéeri íiwitáisesi iyúta.

11 Càicuéra núumaca pirí, píacuér nuénánáica, níacainá Cloé uénánái nacàlidaca nulíni picuísáyacáanásacuéra pìyaca.

12 Nuémìacuéca piináwaná ìwali abénaméeyéí péená íimaca: “Núacata Pablo yéewáidacalé píchacué”; áibanái nacái íima: “Núacata Apolos yéewáidacalé píchacué”; càita nacái áibanái náimaca: “Núacata Pedro yéewáidacalé píchacué”; áibanái nacái íima: “Núacata Cristo yéewáidacalé píchacué”, cài náimaca.

13 Quéwa abéericata yái Cristoca, càmírita wáalimá waseríacani, wíacáiná yeebáidéeyéica Cristo itàacái, càica wíade iyúwa Cristo iiná lyéerica chái èeri irìcu. Canáca yéewaná waseríaca Cristo iiná. Iná báawéeriquéi piseríanácuéca píchawáaca. Núa nacái, Pablo, càmitaté nuétawa píchawalínácué pibáyawaná ìwalíise. Càmitatécué nacái pibautizáwa nuípidená ìwali. Iná báawéeriquéi picàlidáanácuéca píwaliwáaca nuéwáidacalécuéca pía áibanái úicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

14 ¡Nùaca Dios irí cayábéeri canácainátē nubautizéerica péenácuéca, ipíchanácué píimaca píwaliwa nuéwáidacalécuéca pía áibanái úicha! Níawamita Crispo, Gayo, níái nubautizéeyéicaté nùyacaalítécué píapicha.

15 Iná caná yéewaná náimaca nabautizáanásawa nuípidená ìwali.

16 Quéwa nubautizácaté nacái Estéfanas yéenánái, quéwa càmita núalimá nuwàwalica asáisí nubautizácalíté áibanái.

17 Càmicainátē Cristo ibànùacué núa pìyacàle néré nubautizáanápína madécaná wenàiwica. Néese Cristo idéca ibànùaca núa nucàlidacaténá wenàiwicanái iríni Cristo iwàwa iwasàaca nía Dios yàasu yùuwichàacáisi úicha. Quéwa càmita nucàlida cayábanaméeri tàacáisi iyúni càide iyúwa casíimáiná

èeri mìnánái yéemìaca càmíiyéica yeebáida Dios itàacái. Càmita nuwàwa nucàlidacani èeri mìnánái yáalíacái iyú, ipíchanácué wenàiwicanái iimáichaca abérerita yái Cristo yéetáanácawa iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, yái Cristo yéetéericatéwa cruz ìwali wáichawalíná.

Cristo, poder y sabiduría de Dios

18 Wacàlidaca wèepunícawa yái tàacásica: Cristo yéetácatéwa wáichawalíná cruz ìwali, íná yéewa yáalimá iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Aibanái yèeyéipinácawa infierno irìculé néemìacaalí yái tàacásica, yá naicácani iyúwa máwitáiséeyéi itàacái, náimaca càmitasa yéewa caiwitáiséeyéi yeebáidacani. Quéwa wía Cristo iwasèeyéipiná Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, wéemìaca cáalíacáiri iyúni, yái tàacásica, wáalíacáináwa weebáidacaalí yái tàacásica Cristo ìwali, yásí Dios iwàlisàidaca wáititáise cayábéeri iyú iwitáise cachàiníri iyúwa.

19 Càité nacái profeta itànàaca Dios itàacái. Dios iimacaté:

“Yá numáalàidapiná náicha náalíacái, níái iináidéeyéicawa cáalíacáica nuícha níia, cayábéeyéi nacái iicáca èeri mìnánái yáalíacái. Càipiná nacái núasáidaca càmita báisí náalíacawa”,

iimaca yái Diosca.

20 Iná canáca iwèni meedá yái náalíacáica, níái èeri mìnánái càmíiyéica yeebáida Dios, éwita náináidacáanítawa cáalíacáica níia, néewáida nacái áibanái, náalíia nacái natàaníca èeri yàasu wawàsi ìwali. ¡Dios idéca yáasáidaca canáca iwèni meedá yái èeri mìnánái yáalíacáica càmíiyéica yeebáida Dios!

21 Máiní cáalíacáica Dios áibanái íicha canánama. Dios íináidacatéwa càmíinápинátē imàaca èeri mìnánái yáalíacawa ìwali náalíacái iyúwa. Néese Dios íináidacatéwa iwasàanápинátē wía yàasu yùuwichàacáisi íichawa, ìwalíise yái weebáidáanáca tàacáisi íiméerica Cristo yéetácatéwa wáichawalíná cruz ìwali. Aibanái èeri mìnánái càmíiyéica yeebáida Cristo, caná iwèni naicáca yái tàacáisica.

22 Abénaméeyéi judío náimaca neebáidáanápинásá Cristo itàacáí naicácalí wamànica áiba wawàsi càmíirica wenàiwica idé imànicia wáasáidacaténá wadènìaca Dios ichàini chènuníséeri. Nía nacái càmíiyéica judío, caná iwèni naicáca yái tàacáisica càmicáiná ìya abédanamata náalíacái yáapicha, yái èeri mìnánái yáalíacáica.

23 Quéwa wacàlidaca yái tàacáisica: Yái Jesucristoca, yácata Mesías, Dios ibànuèricaté icùacaténátē judiónái. Néese yái Mesíasca yéetácatéwa wáichawalíná cruz ìwali. Judiónái yéemìacaalí yái tàacáisica, càmita nawàwa neebáidacani. Nía nacái càmíiyéica judío néemìacaalí yái tàacáisica, yá caná iwèni naicácani iyúwa máiwitáiséeyéi itàacáí.

24 Quéwa wía Dios imáidéeyéica yàasunáipináwa, judíocaalí wía, càita nacái càmicaalí judío wía, weebáidaca yái Mesíasca, íipidenéerica Cristo, yéetéericatéwa cruz ìwali, wáalíacáináwa Cristo idènìaca Dios ichàini manuíri, idènìa nacái Dios yáalíacái iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

25 Dios ibànuacaalíté Cristo yéetácaténáwa wáichawalíná, yáté caná iwèni èeri mìnánái iicáca yái Dios imàníirica, quéwa Dios imànicaté

máiní caalíacáiri iyú macái èeri mìnanáí yáalíacái íicha. Naicácaté Cristo iyúwa machawàaquéeri wenàiwica, yéetácainátewa máiní báawéeri iyú cruz ìwali, quéwa wáalíacawa Cristo yáasáidacaté iyaca walí Dios ichàini máiníri manuica macái èeri mìnanáí ichàini íicha.

26 Píacué nuénánáica, iwàwacutácué piwàwalica Dios imáidacatécué pía yàasunáipináwa nàyacaalítécué pèewi másibáwanáita caalíacáiri èeri mìnanáí líwitáise iyú, másibáwanáí péenácué nacái ichùulièyéicaté áibanáí wenàiwica, càitacué nacái pisèenáimi càmitaté máiní cásuca nía, càmita nacái máiní cachàinica nía chái èeri irìcu.

27 Aibanáí èeri mìnanáí càmíiyéi yeebáida Dios naicácuéca pía iyúwa máiwitáiséeyéi, quéwa Dios yeedácatécué pía yàasunáipináwa ibáiniadacaténá wenàiwica ínáidéeyéicawa caalíacáica nía áibanáí íicha canánama. Càita nacái èeri mìnanáí iicácuéca pía iyúwa machawàaquéeyéi, quéwa Dios yeedácatécué pía yàasunáipináwa ibáiniadacaténá wenàiwica cachàiníyéica iicáca yáawawa.

28 Dios yeedácatécué pía yàasunáipináwa, píacué áibanáí iiquéeyéica iyúwa báawéeyéica meedá, iyúwa canéeyéica iwèni nacái, iyúwa càmíiyéica máiní cachàini chái èeri irìcu, iyúwa wawàsi càmíirica ìya. Càita Dios yeedácatécué pía yáasáidacaténá caná iwèni iicáca èeri mìnanáí ichàini, cawinácaalí caimacáiyéica iicáca yáawawa áibanáí íicha canánama.

29 Iná canáca yéewaná cachàinica wenàiwica iicáca yáawawa Dios yàacuéssemi, ibatàa abéeripiná.

30 Quéwa Dios idéca imàacacué pìyaca abédanamata Cristo Jesús yáapicha. Dios imàaca

nacái Cristo yáasáidaca walí Dios íiwitáise cáalíacáiri. Dios nacái mabáyawanáca iicáca wía ìwaliise yái Cristo yéetáanácawa wáichawalíná. Cristo nacái masacàaca imànica wáiwitáise wabáyawaná íicha yéewacaténá wáibaidaca abéerita Dios irípiná, iwasàaca nacái wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

³¹ Iná canáca yéewaná cachàinica waicáca wíawawa. Càité profeta itànàaca Dios itàacáí íiméerica: “Picá picàlida piináwaná ìwaliwa máinícasá cayábéerica pía áibanái iicácaténá pía cáimiétaquéeri iyú; néese picàlida Wáiwacali iináwaná ìwali, macáita yái cayábéerica Wáiwacali imànírica pirí, yéewacaténá áibanái iicáca Wáiwacali cáimiétaquéeri iyú”, íimaca yái Dios itàacáica.

2

El mensaje de Cristo crucificado

¹ Quéwacué nuénánái báaluité nùanàacaalítécué piatalé, nucàlidacatécué pirí yái tàacáisi Dios ibéericate wenàwicanái íicha; siùcáisede Dios imàacaca wacàlidacuéca piríni, íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Càmitaté nucàlidacué piríni càulenéeri tàacáisi iyú, càmita iyú nacái yái èeri mìnanái yáalíacáica càmíiyéica yeebáida Dios.

² Néseté nùyacaalítécué píapicha, yáté nuínáidacawa nucàlidáanápinácué pirí abéerita Jesucristo iináwaná ìwali, abéerita yái tàacáisi íiméerica Jesucristo yéetácatéwa cruz ìwali wáichawalíná, iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

3 Càmitaté nucàlidacué piríni nuchàini iyúwa núalíacáinátewa nuwàwacutáca Dios iyúudàaca núua. Nutatácatéwa nucalùniwa Dios iicá mánícáiinátewa nuwàwaca numànica macáita caide iyúwaté Dios ichùulìaná núua.

4 Nutàanícalité píapichacué, nucàlidacaalíté nacái pirí yái tàacáisica, càmitaté nuwàwa nuchiwàidacuéca pía èeri mìnánái yàasu tàacáisi iyú, nuwènúadacaténátewa píiwitáise. Néese, Espíritu Santoquéi iwènúadéericatécué píiwitáise Dios ichàini iyú peebáidacaténátewa Jesucristo itàacái.

5 Càité Dios imàacaca nucàlidacuéca piríni yéewacaténá macáita náalíacawa càmitacué yáalimá èeri mìnánái yáalíacái iwènúadaca píiwitáise Dios irípiná, néese abéericata Dios ichàini idéca imàacacué peebáidaca Jesucristo.

Dios se da a conocer por medio de su Espíritu

6 Quéwa wacàlidaca tàacáisi yáasáidéerica Dios yáalíacái wenàiwicanái irí wàyacaalí wenàiwicanái yáapicha yeebáidéeyéica Jesucristo tài íiméeri iyú. Quéwa yái yáalíacáisi wacàlidéerica iyú nalíni, càmíiricata èeri mìnánái yáalíacái, níái càmíiyéica yeebáida Dios, càmíiricata nacái náalíacái níái icuèyéica yái èeriquéi, imáaleeripinácawa mesúnamáita.

7 Néese wacàlidaca nalí tàacáisi yáasáidéerica nalí Dios yáalíacái, yái tàacáisi Dios ibèericaté èeri mìnánái íicha. Bàaluité ipíchawáiseté Dios idàbaca èeriquéi, néenialíté Dios íináidacawa imàacáanápinátewa wàyaca yáapicha chènuniré cäimiétacanéeri iyú, icànéeyéipináca mèlumèluíri iyú nacái, wacùacaténá yáapicha macáita. Quéwa,

quéechatécáwa càmitaté Dios icàlida wenàiwicanái iríni.

⁸ Níara èeri mìnanái icuèrinánáica inuéyéicaté Wáiwacali cruz ìwali, càmitaté náalíawa Dios íináidacatéwa imàníinápinátē walí cayábéeri. Náalíacaalítewa ìwalitá, yá càmitaté nanúa Wáiwacalitá, yái máníirica cáimiétacanáca, cachàiníirica nacái íwitáise, icànéerica mèlumèluíri iyú chènuniré, icuèrica macáita Dios yáapicha.

⁹ Quéwa Dios idéca imàacaca wáalíacawa ìwali yái cayábéerica imàníiripináca walí. Càité profeta itànàaca Dios itàacái ímérerica:

“Dios idéca ichùnlaca nalípiná cayábéeri wawàsi, níai cáininéeyéica iicáca Dios, yái cayábéeri wawàsi càmíricawaca wenàiwica iicá, càmíricawaca nacái néemìa iináwaná ìwali, yá nacái càmíricawaca náináidawa ìwali”,

íimaca yái Dios itàacáica.

¹⁰ Yácata wawàsi Dios imàaquéerica Espíritu Santo yéewáidaca wía ìwali, yácáiná Espíritu Santo yáalíaca Dios íwitáise ìwali macáita, àta càinácaalí Dios íináidáanáwa iwàwalícuísewa nacái, yái càmírica áiba yáalía yéemìaca càinácaalí ímáaná.

¹¹ Canáca áiba wenàiwica yáaliériwa càinácaalí áiba wenàiwica íináidáanáwa iwàwalícuísewa. Abéericata yái wenàiwica yáaliéricawa càinácaalí íináidáanáwa iwàwalícuísewa. Càita nacái abéericata Espíritu Santo yái yáaliéricawa càinácaalí Dios íináidáanáwa iwàwalícuísewa.

¹² Dios càmitaté ibànùa wawàwalículé áiba wenàiwica íwitáise, néese ibànùacaté walí Espíritu Santo yéewacaténá Dios íwitáise iyaca wawàwalícu, yéewanápiná wáalíacawa ìwali yái wawàsi cayábanaméerica Dios yèerica walí.

13 Wéewáidacué pía píalíacaténácué ìwali yái cayábéerica Dios imàníirica walí, yá wacàlidacuéca piríni càide iyúwa Espíritu Santo yéewáidáaná wíá, yái Espíritu Dios néeséerica. Càmitacué wacàlida piríni èeri mìnánái yáalíacái iyú yái néewáidéericawa ìwali chái èeri irícu. Néese wacàlidacué piríni píalíacaténácuéwa Dios íwitáise ìwali càide iyúwa Espíritu Santo iwàwáanácué íimaca pirí, píacué idènièyéica iwàwalícuwa yái Espíritu Santo.

14 Aibanái càmíiyéica idènìa Espíritu Santo nawàwalícuwa, càmita neebáida iyúwa Espíritu Santo Dios néeséeri yéewáidáaná wíá, caná iwènicáiná naicáca Espíritu Santo yàasu tàacáisi. Càmita nacái náalía néemìaca càinácaalí íimáaná, niacáiná níawamita cawinácaalí idènièyéica Espíritu Santo iwàwalícuwa, níata yáalía yéemìaca càinácaalí íimáaná yái Espíritu Santo yàasu tàacáisica.

15 Quéwa wíá idènièyéica Espíritu Santo iwàwalícuwa wáalíaca cayábéeri ìwali báawéeri íichaná. Canáca yéewaná èeri mìnánái nayúunáidaca wáináidacawa máiwitáiséeri iyú wawàwalícuísewa.

16 Càulenáca náichani, yái iyúwa wáináidáanáwa càmicáiná nadènìa Cristo íwitáise càide iyúwa wadènlaná. Càité nacái profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica: “Canáca wenàiwica yáaliériwa càinácaalí Wáiwacali íináidáanáwa iwàwalícuísewa. Eeri mìnánái nacái càmita náalimá nàalàaca Wáiwacali nacàlidacaténá iríni càinácaalí iwàwacutáanápiná imànicá”, càí íimaca. Quéwa wíá yeebáidéeyéica Cristo itàacái, wíata yáalíawa ìwali yái Cristo íináidáanácawa iwàwalícuísewa wadènìacáiná Cristo íwitáise.

3*Compañeros de trabajo al servicio de Dios*

¹ Néeni, píacué nuénánáica, ¿cánácué càmitàacá pibatàa Espíritu Santo yéewáidaca pía? ¿Cánácué píináidawa mamáalàacata iyúwa èeri mìnánai canéeyéica irí Espíritu Santo? Iná càmitaté núalimá nuéwáidacuéca pía càulenéeri tàacáisi iyú Cristo ìwali, néeseté iwàwacutácué nuéwáidaca pía màulenéeri tàacáisi iyú càide iyúwa sùmanáicalícué pía, càmíiyéica yáalía yéemìaca càinácaalí íimáaná, yái càulenéeri tàacáisica.

² Nuéwáidacatécué pía éeréeri iyú càide iyúwa nàacaalí quìrasì liraca linisi càmicáiná yáalimá iyáaca iinási. Nuéwáidacatécué pía màulenéeri tàacáisi iyú, càmicáinácué píalía péemìaca càinácaalí íimáaná yái càulenéeri tàacáisica. ¡Siùca nacáide mamáalàacata càmitacué píalía péemìacani!

³ ¡Càmitacué píalía péemìaca càinácaalí càulenéeri tàacáisi íimáaná pidènìacainácué èeri mìnánai íwitáise mamáalàacata! Núalíacawa báawacuéca piicáyacacawa píasu cawèníiri ìwalisewáaca, báawacué nacái piicáyacacawa macáicáiná péenácué iwàwaca áibanái iicácani iyúwa cachàiníiri áibanái úicha canánama ichùulìacaténácué pía macáita. Iná picuísáyacacuécawa piyaca nacái, piseríacuéca píichawáaca nacái. Iná pidènìacuéca mamáalàacata èeri mìnánai íwitáise, mamáalàacata nacái pimànicuéca placawa càide iyúwa èeri mìnánai imàníná càmíiyéica yeebáida Cristo itàacái.

⁴ Abénaméeyéi péenácué íimaca: “Núacata Pablo yéewáidacalé píichacué”, cài náimaca; áibanái nacái íimaca: “Núacata Apolos yéewáidacalé píichacué”,

càicaalícué píimaca, yá pèepunícuécawa càide iyúwa èeri mìnánái íináidáanáwa báawéeri iyú.

5 Càmitacué cayába cài píináidacawa, càmíiyéicáiná cachàini wía áibanái íicha, núa Pablo, yá nacái Apolos. Dios yàasu wenàiwicaca wía, íbaidéeyéica irípiná. Wacàlidacatécué pirí Wáiwacali iináwaná peebáidacaténácué itàacái. Wadéca wamànica yái wáibaidacalécawa Wáiwacali imàaquéericate walí.

6 Péemiacué comparación: Abéeri náiwacali idènìaca ibànanacale yáalunáwa. Yá ibànùaca yàasu wenàiwicawa ibànanacaténá néré. Néese ibànùaca yàasu wenàiwicawa áiba yùucùacaténá néré úni, ipíchaná chuìca cáli. Yá Dios imàacaca bàncalé idàwinàacawa cayába. Càita nacái Wáiwacali ibànùacaté núa piatalécué nuíbaidáanápináté irí pèewibàa nuéwáidáanápinácué pía itàacái iyú quéecháwanáimi; néeseté Wáiwacali ibànùacaté Apolos íbaidacaténá irípiná núamirìcubàa yéewáidacaténácué pía mamáalàacata Cristo ìwali cachàinicaténácué píiwitáise Cristo ìwali. Quéwa abéericata Dios yái imichàidéericuéra píiwitáise.

7 Iná núa ibànéericaté Dios itàacái piwàwalícu, Apolos nacái yái icuèricatécué pía núamirìcubàa, càmíiyéi cachàini wía áibanái íicha, yácainá Diosca yái abéericata imichàidéericatécué píiwitáise.

8 Apolos, núa nacái wáibaidaca Dios irípiná wáapichawáaca, Dios yàasu wenàiwicacáiná wía. Càmita cachàini abéeri wéená áiba wéená íicha, néese Dios idéca imàacaca walí wáibaidacalépiná méetàucunamata wáichawáaca. Quéwa Dios yàapiná nawèni cawinácaalí íbaidéeyéica irípiná. Yàapiná nawèni ìwalíise yái namàníináca náibaidacaléwa Dios imàaquéerica nalí.

9 Wíata íibaidéeyéí Dios irípiná wáapichawáaca, quéwa píacué, càicuéca píade iyúwa Dios ibànakale, cáininéerica Dios iicáca, iyúwa nacái cayábéeri capìi Dios imàníirica iyaca. Iná Dios ibànùaca wía wáibaidacaténá irípiná wayúudàanápinácué pía.

10 Péemìacué comparación: Aiba wenàiwica iwàwacaalí imànicá cayábéeri capìi íba icapèená, yásí quéechacáwa ibànùaca yàasu wenàiwicawa irìadacaténá néré cachàiníri íba ibàlùadacatáipináca íinata capìi iwáiná. Néese capìi íiwacali ibànùaca yàasu wenàiwicawa áibanái náawináidacaténá cayábanaméeyéí íba capìi iwáinápiná. Nabàlùadaca capìi iwáiná cachàiníri íba íinata, yái íba idàbáanéeri wenàiwica irìadéerica. Yái Dios, càicanide iyúwa náiwacali ichùulièrica namànicá capìi. Quéechatécáwa Dios ibànùacaté núa yàasu wenàiwica nucàlidacaténá wenàiwicanái irí Jesucristo iináwaná iwali. Siùcade Dios ibànùaca áibanái yéewáidacaténá wenàiwica mamáalàacata. Quéwa cawinácaalí Dios ibànuèrica yéewáidacaténá wenàiwica, iwàwacutá iicáca líchawa cayába imànicaténá machacàníri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná.

11 Yái Jesucristoca, càicanide iyúwa idàbáanéeri íba cachàiníri nalìadéerica cayábéeri iyú nabàlùadacatáipináca íinata capìi iwáiná. Yái nuéwáidáanáca wenàiwica Jesucristo iwali, càicanide iyúwa nalìadacaalí cayábéeri iyú idàbáanéeri íba cachàiníri. Canáca yéewaná áibanái yéewáidaca wenàiwica méetàuculé lícha yái tàacáisica, canácainá áiba Jesucristo lícha weebáidéeripiná itàacái iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi lícha.

12 Wéewáidacaalí wenàiwica cáalíacáiri iyú càide

iyúwa Dios iwàwáaná, nàyaténa machacàníri iyú, níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, yásí càica wíade iyúwa wenàiwica ichanàidéeyéica cawènìiri wawàsi capìi iwáinápiná, yái oroca, quírameníri plata nacái, cawènìiri íba nacái, yái cayábanaméeri wawàsi càmírica yéewa quichái imáalàidaca. Quéwa wéewáidacaalí níá canéeri iwèni tàacáisi iyú, càmírica iyúudàa nàyaca machacàníri iyú Dios iicápiná, yásí càica wíade iyúwa wenàiwica ichanàidéeyéica púuba capìi iwáinápiná, masicái nacái, sitùa ibáiná nacái, yái wawàsi quichái imáalàidéeripináca.

13 Aiba èeriwa, èeri imáalàacatáipinátawa, Dios yáasáidapiná amaláwacani yái wáibaidéerica irípiná, quichái yéenáiwana yàanàapinácalí. Néesecué quichái yáalimáidapiná iicáwa wáibadacalé wamànírica Dios irípiná cawiná íwitáanácaalíni. Càipiná Dios yáasáidaca asáisí cayábacaalíni, càmicaalí nacái caná iwèni, yái wéewáidáanáca wenàiwica.

14 Wéewáidacaalí wenàiwica cayába nàyaténa machacàníri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná, yásí yái wáibaidéerica Dios irípiná lidenìapiná quichái, càide iyúwa cawènìiri íba icapèená càmírica yeemáwa, yásí Dios yàapináca wawèniwa, wía yàasu wenàiwicawa.

15 Quéwa càmicaalí wéewáida wenàiwica cayába nàyaténa machacàníri iyú Dios iicápiná, yásí quichái imáalàidapiná yái wáibaidéerica, càide iyúwa quichái yeemácalí capìi idènièrica iwáináwa masicái meedá, yásí yái wáibaidéerica imáalàapinácawa wáicha, càmita nacái Dios yàapiná wawèni. Quéwa éwita yái wáibaidéerica

imáalàacaalíwa wáicha, càicáaníta cáupiná wíawa quichái íicha iyúwa wenàiwica ipìacaalíwa quichái ipérùa yéewíise, yá càmita wamáalàapináwa.

16 Abénaméeyéi wenàiwica namànica manuíri capíi íipidenéeri templo, yá nawàlùacawa nàacaténá Dios icàaluíniná. ¿Càmitasicué píalíawa Dios yàasu temploca pía Espíritu Santo iyacáinácué piwàwalícu?

17 Abéerita Dios irípinácué pía, càide iyúwa Dios icapèe. Píacatacué yái Dios yàasu temploca. Iná áibacaalí báawa imànicuéca píiwitáise cachìwéeri tàacáisi iyú, yásí Dios yùuwichàidapiná manuísíwatani.

18 Picácué píináidawa máiníiná cálíacáica pía. Aibacaalí péenácué íináidawa máiníiná cálíacáicaní èeri mìnánái yáalíacái iyú, iwàwacutá iwènúadaca íiwitáisewa íicha yái íináidáanáacawa iicácaténá yáawawa iyúwa cámíirica cálíacái áibanái íicha. Càita yáalimá cálíacáicaní báisíiri yáalíacáisi iyú, yái yáalíacáisi yàanèerica Dios néese.

19 Caná iwèni Dios iicáca èeri mìnánái yáalíacái càide iyúwaté profeta itànàaná Dios itàacái íiméerica: “Dios yùuwichàidapiná nía cawinácaalí cámíacáiyéica iicá yáawawa, níái icàlidéeyéica nálianásawa manùba wawàsi ìwali chái èeri minánái íiwitáise iyú. Yái báawéerica nawàwéerica namànica áibanái irí, Dios imàacapiná yàanàaca nàwali idècunitàacá nachìwáidaca áibanái náalíacái iyúwa”, íimaca.

20 Càité nacái áiba profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica: “Wacuèriná Dios yáalíacawa canáca iwèni meedá yái náináidáanáacawa cawinácaalí íináidéeyéica cálíacáica èeri mìnánái yáalíacái iyú”,

íimaca.

²¹ Iná picácué cachàini piicáca píawawa ìwalíise yái áiba wenàiwica yéewáidáanáca pía, náiméerica ìwali cayábéericasani áibanái íicha yéewáidéeyéi wenàiwica. Iwàwacutácué cayábaca piicáca nía canánama abédanamata Dios imàcacacáinácué pirí macáita.

²² Dios imàcacacué pirí núa Pabloca, yá nacái Apolosca, yá nacái Pedro wéewáidacaténácué pía. Dios imàcacacué pirí yái èeriquéi pìyacaténácué chái èeri irìcu. Imàcacacué pirípiná nacái yéetácáisi. Imàcacacué pirí nacái siùca èeride, macái èerita wapíchalépinácáwa nacái. Càicué Dios imàcacaca pirí macáita.

²³ Yá Cristo yàasu wenàiwicacuéca nacái pía, Cristocáiná nacái Dios yàasu wenàiwicaca.

4

El trabajo de los apóstoles

¹ Càita iwàwacutácué píináidacawa wàwali, wía apóstolca, íibaidéeyéica Cristo irípiná, Cristo ibànùacáiná wía wéewáidacaténácué pía iyú yái cayábéeri tàacáisica Dios ibèericaté áibanái íicha. Siùcáisede Dios imàcacaca wáalíacawa cayábéeri tàacáisi ìwali.

² Wenàiwica íibaidacaalí áiba irí, iwàwacutá imànica càide iyúwa íiwacali íimáaná irí.

³ Iná càmita nuínáidawa ìwali yái píimáanácuéca nùwali, píimacaalícué nùwali càmitasa nuíbaida cayába. Càita nacái càmita nuínáidawa ìwali yái áibanái íimáanáca nùwali. Núa nacái canáca yéewaná númeraca nuíbaidacasa cayába Dios irípiná càmicáiná

núalimá núalíaca nuíwitáisewa càide iyúwa Dios yáalíanáwa.

4 Càmita nuwàwali asáisí numàniçaalíté áiba wawàsi báawéeri, quéwa cawàwanáta nudéca numànica áiba wawàsi càmírica núalíawa ìwali. Abéericata Wáiwacali yái yáaliéricawa, yácate yái icàlidéeripináca nuináwaná ìwali asáisí nuíbaidacaalíté irípiná cayába, càita nacái canéerica iwènicaalí meedáni, yái numàníricaté.

5 Iná picácué picàlida áibanái iináwaná ìwali càmitasa náibaida cayába Dios irípiná. Picùacué Wáiwacali yàanàanápiná, yásí yáasáidapiná amaléeri iyú yái wamànírica ibàacanéeri iyú. Yáasáidapiná nacái càinácaalíté wáináidáanáwa wawàwalícuísewa wéepunícaalíté wáibaidaca Dios irípiná. Néese cayábacaalí Dios iicá yái wamànírica, yásí Dios icàlidapiná wamànicaté cayábéeri.

6 Píacué nuénánáica, nùalàacuéca pía càiri tàacáisi iyú nuyúudàacaténácué pía, yéewanápinácué nacái piyaca càide iyúwa Apolos iyáaná, núa nacái, ipíchanácué picutáca áiba tàacáisi Dios itàacái fícha, yéewanápinácué nacái cayábaca piicáca abédanamata macáita wenàiwica íibaídéeyéica Dios irípiná, nía nacái yéewáidéeyéicuéca pía. Báawéeriquéi cachàiníinácuéca piicáca píawawa ìwalíise yái pidènìlanácuéca áiba yéewáidéericuéca pía pímeericuéca ìwali cayábéericasani áibanái íicha canánama.

7 Néeni, ¿cánácué yéewa cáimacái piicáca píawawa áibanái íicha canánama? ¿Càmitasicué píalíawa Dioscata yái yèerica pirí macáita pidènièricuéca? Dios yàacáinácué piríni, néese ¿cánácué yéewa cachàinica piicáca píawawa càide iyúwa pidéca

nacáicaalícuéeedáca piríwani pichàini iyúwa?

8 Piyúunáidacuéra píalíacawa macáita wawàsi Dios ìwali. Piyúunáidacuéra píyaca càide iyúwa càasuýéi idèniéyéica manùba cawèníri, càmíiyéica iwàwacutá áibanái iyúudàaca. Piyúunáidacuéra píalíacawa macáita yái iwàwacutéericuéra píalíacawa, ína càmitacuéra piwàwa wéewáidaca pía quirínama. Piicácuéra píawawa iyúwa èeri mìnanái icuérinánai càmíiyéica iwàwacutá wayúudàaca. Dios imàacacaalícuéra picùaca macái wenàiwica cachàiníri iyútá, yá nucùacuéra nía píapichatá. Quéwa càmita nacuériná núa chái èeri irícu, canásíwata.

9 Wía apóstolca, càmita yéewa wàya iyúwa èeri mìnanái icuérinánai, nuínáidacáináwa cawàwanáta Dios idéca imàacaca wàuwichàacawa manuísíwata, wía apóstolca. Báawaca èeri mìnanái iicáca wía iyúwa presoíyéi imàníiyéica ibáyawanáwa manuísíwata, yéetéeyéipinácawa máiní báawéeri iyú nabáyawaná ìwalíisewa. Eeri mìnanái, ángelnái nacái náináidacawa manuísíwata naicáidaca walí idécunitàacá wàuwichàacawa.

10 Madécaná wenàiwica naicáca wía iyúwa máiwitáiséeyéi wàuwichàacáináwa Cristo irípiná. Quéwa piicácuéra píawawa iyúwa cáiwitáiséeyéi Cristo itàacái ìwalíise. Pímacuéra càmitasa pimáni iyúwa máiwitáiséeyéi ipíchanácué piùwichàacawa iyúwa wía. Eeri mìnanái iicáca wía iyúwa machawàaqueyéi càmicáiná wéewáida wenàiwica èeri mìnanái yáalíacái iyú. Néese piicácuéra píawawa iyúwa cachàiníiyéica íwitáise, cámiétacanéeyéica nacái, quéwa èeri mìnanái iicáca wía iyúwa canéeyéi iwèni, wía apóstolca.

11 Mamáalàacata àta siùca nacáide wàuwichàaca

máapicái, macàlaca nacái wawàwa, canáca nacái wabàle cayába. Aibaalí nacapèedáidaca wía. Canáca nacái wacapéesíwa.

12 Wáibaida nacái wacáapi iyúwa cachàiníri iyú àta chamàlecataléta wía wawènìacaténá wayáawa. Aibanáí icuísaca íichawa wía, quéwa wasutáca nalí Dios imànínápiná nalí cayábéeri. Nàuwideca namànica wía quéwa wàidenlaca yái báawéerica namànírica walí.

13 Natàaníca báawéeri iyú wàwali, quéwa càicáaníta watàaníca nalí éeréeri iyú quéwanáta. Mamáalàacata àta siùca nacáide namànica walí càide iyúwa náucacaalí náichawa báawéeri yásáerimi, casaquèeri wawàsi natunuérlica bàacháwalícuíse.

14 Càmita núumacué pirí cài nubáiniadáanápinácué pía, néese nuwàwacáita nùalàacuéca pía càide iyúwa nuénibewa, cáininácainácué nuicáca pía.

15 Yácáiná éwitasica diez mil namanùbaca yàanàacaalí néewáidacaténácué pía Cristo ìwali, càicáaníta càmitacué pidènìa madécaná pisèenáíwa. Núacata càide iyúwacué píaniri, bàaluitécainá nucàlidacué pirí Cristo Jesú斯 iináwaná, yátē peebáidacuéca itàacái, iwasàanápinácué pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

16 Iná nusutácué píicha wawàsi manuísíwata pimànicaténácué càide iyúwa numàníná, càide iyúwacué píaniricaalícué núua.

17 Nudéca nubànùacuéca píatalé Timoteo, yái nuiquéerica iyúwa nuìriwa cáininéerica nuicáca Wáiwacali ìwalíise. Núalíacawa Timoteo ìwali imànínápiná cayábéeri mamáalàacata

càide iyúwa nusutáaná íicha. Nubànùacaté Timoteo iwàwalicaténácué pía càinácaalí nùyaca mamáalàacata càide iyúwa iwàwacutáaná wenàiwica iyaca yeebáidéerica Cristo Jesús itàacái. Càita nuéwáidaca wenàiwica nàyatcaténá cài macái níái yeebáidéeyéica Cristo Jesús itàacái macái cáli ífinata, àta alénácaalí nuèpuníwa.

18 Abénaméeyéi péenácué cachàinica naicáca níawawa nayúnunáidacáiná cálaluca nùaca nupáchiaucuéca pía.

19 Quéwa nuwàwacué nùacawa nuicáca pía mesúnamáita Wáiwacali imàcacacaalí numànica cài. Yásí nùacawa nuicácaténá yái náiméerica náalimáanása namànica náibaidacaténása Dios irípiná, náimaca, níara cachàiníiyéica ijcáca yáawawa. Càmita nùawa néré nuémìacaténácaita nasàna meedá, náimaca cachàinínása níá.

20 Càmita nuwàwa nuémìaca nacàlidacáicata naináwanáwa, yácaíná cawinácaalí wenàiwica Dios icuèyéica náasáidaca Dios yàasu wenàiwicaca níá idènièyéica Dios ichàini náibaidacaténá Dios irípiná cachàiníiri iyú, nàyatcaténá nacái machacàníiri iyú. Càmita nacàlidacáita meedá naináwaná ìwaliwa nadènianása Dios ichàini.

21 Néeni, ¿càinásicué piwàwa numànica? ¿Piwàwasicué nùanàaca piatalé nùuwichàidacaténácué pía pibáyawaná ìwalíisewa, yái cachàiníinácuéca piicáca píawawa? Càmicaalícué piwàwa nùacawa piatalé nùuwichàidacaténácué pía, néese piwènúadacué píwitáisewa píináidacaténáwa machacàníiri iyú, piicácaténácué píawawa iyúwa càmíiyéica cachàini, yéewacaténácué nùalàaca pía éréeri iyú cáininácainácué nuicáca pía.

5

Juicio sobre un caso de inmoralidad

¹ Macáita nacàlidacué nalíwáaca piináwaná ìwali báawéeri iyú iyacáiná abéeri péenácué yeedéericaté iríwa yáatúanáwa, úara yáaniri yàacawéetúaca. ¡Máiní báawérica yái namàníirica pèewi! Ewita èeri mìnánái càmicáaníta neebáida Jesucristo itàacái, càicáaníta càmita máiní namàni càiri báawasíwéeri wawàsi, càide iyúwacué péená imàníná.

² ¿Cánácué cachàini piicáca píawawa mamáalàacata? ¡Iwàwacutácué máiní achúmaca piwàwa manuísíwata pibáyawaná ìwaliwa! Yái asìali imàníirica càiri báawéeri, iwàwacutácué piúcaca pèewísewani yái asìalica.

³ Ewita càmicáaníta nùyaca píapichacué néré, càicáaníta nuicáca nùawawa iyúwacué abéeri péená. Nudéca nuínáidacawa nùuwichàidáanápiná yái asìalica càide iyúwa nùyaca nacáicaalícué píapicha néré. Yái Wáiwacali Jesucristo idéca ichùuliaca núa nucàlidáanápiná càinácaalí iwàwacutáanápiná yùuwichàacawa yái imàníirica càiri báawasíwérica.

⁴ Pìwacáidáyacacuéwa, yá píináidacuéwa nùwali càide iyúwa nùyaca nacáicaalícué píapicha, nùalàcaténácué pía. Yásí Wáiwacali Jesús cachàiníri íwitáise iyapinácué píapichawa.

⁵ Iná iwàwacutácué pèepùadaca yái asìalica Satanás irí yéewanápiná Satanás imáalàidaca iiná uláicái iyú àta yéetáctalépinátawa ipíchaná yùuwichàacawa Dios yàasu yùuwichàacáisi iyú càiripinátawa Wáiwacali Jesús yàanàacaalípiná àniwa.

⁶ Picácué picàlida piináwanáwa canùmaséeri iyú cayábáanásacué pía idècunitàacá pimàacacué

abéeri péená imànica càiri báawéeri. Píalíacuéra comparación íiméerica: “Nèewìadacaalí achúmanamata levadura íbesi yèewi, yá levadura imàcacaca macáita íbesi inísàapinácawa”, cài íimaca yái comparaciónca wabáyawaná ìwali. Yái levadura ímáanáca càicanide iyúwa wenàiwica ibáyawaná. Iná pimàacacaalícué abéeri péená imànica ibáyawanáwa mamáalàacata, yásí mesúnamáita macáitacué pía pimànipiná piacawa pibáyawanáwa.

⁷ Iná piúcacué pèewíisewa yáara levadura nacáirica íwitáise, yái péenácuéra imànírica báawéeri, ipíchanácué báawaca imànica píwitáise canánama. Yásí píalmácué piyaca wàlisài iyú, mabáyawanéeri iyú nacái. Càicuéra píade iyúwa wàlisài pan, càmíri idènìa levadura, Dioscainá idéca yúucacué píicha yái báawéerica pimàníricaté. Càide iyúwa judionái nanúacaalí oveja wàlisài nàasu culto Pascua yaalíwa nawàwalicaténá iyúwaté Dios iwasàaná níia, càita nacái wàasu Cordero íipidenéerica Cristo yéetácatéwa iwasàacaténá wíia, wàyatécaténá wàlisài iyú.

⁸ Judionái namànica nàasu Pascuawa, yá náucaca náichawa macáita levadura. Càita nacái, wáucacué wáichawa yái levadura nacáirica wáiwitáiseca bàaluisàimica. Picácué wàya quirínama wabáyawaná yáapichawa. Càide iyúwa pan càmicaalí idènìa levadura, càita nacái iwàwacutá wàyaca masaquéeri wáiwitáise yáapichawa, watàanícué nacái báisiiri iyú.

⁹ Bàaluité nutànàacatécué pirí áiba cuyàluta nùalàacaténácué pía ipíchanácué piacawéeridaca wenàiwica iiméeyéica áiba yáapicha càmíchúaca náinusíwa, càmírica nacái nanìrisíwa.

10 Quéwa càmitacué píalía péemìaca cayábaní càinácaalíté íimáaná yái núuméericatécué pirí. Càmita nuchùullacué piánapínáwa déeculé náicha macái èeri mìnánái càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái, níái iiméeyéica áiba yáapicha càmíchúaca náinúsíwa, càmírica nacái nanìrisíwa, níá nacái iwàwéeyéica yeedáca iríwa macái wawàsi cawèníri, níá nacái cayéedéeyéica, níá nacái yéeyéica ídolo icàaluínná, yái cuwáinái yéenáwanáca. Càmitàacá píalimácué piacawa náicha àta péetácatalétacuéwa piacaténáwa èeri íicha.

11 Càmitaté cài nuchùullacuéca pía, néese nùalàacatécué pía ipíchaná piacawéeridaca wenàiwica icàlidéeyéica iináwaná ìwaliwa neebáidáanásá Jesucristo itàacái quéwa namàni nàacawa càiri báawéeri: Naimáca áiba yáapicha, càmíchúaca náinúsíwa, càmírica nacái nanìrisíwa; nawàwaca needáca nalíwa macái wawàsi cawèníri; nàaca ídolo icàaluínná yái cuwáinái yéenáwanáca; natàaníca báawéeri iyú áibanái ìwali, áibaalí nacái nacàmaca; áibaalí nacái nayéedùaca, quéwa mamáalàacata nacàlidaca naináwanáwa neebáidáanásá Jesucristo itàacái. Picácué piacawéerida níá; picácué piyáa piyáacaléwa náapicha.

12-13 Dios càmitacué ichùullà wàuwichàidaca èeri mìnánái càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái. Néese Diosta yùuwichàidapiná níawa. Quéwa cawinácaalí iyéeyéica pèewibàa, nacàlidacaalí naináwanáwa neebáidáanásá Jesucristo itàacái, quéwa namànicá nabáyawanáwa, néese iwàwacutácué picháawàaca naináwaná ìwali, píalàacaténácué níá cachàiníri iyú. Iná piúcacué

pèewíisewa yái imàníirica ibáyanáwa.

6

Pleitos ante jueces no creyentes

¹ Aiba yeebáidéeri Jesucristo itàacái imànicaalícué pirí báawéeri, ¿cánácué picháawàa iináwaná ìwali jueznái irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái? Báawéeriquéi pimànlínácuéca cài. Néese iwàwacutácué picháawàaca iináwaná ìwali Dios yàasu wenàiwica irí, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa, nachùnlìacaténácué pirí yái wawàsica.

² Píacué Dios yàasu wenàiwicaca, píalíacuéwa Dios imàcacanápinácué péemìaca èeri mìnáná iináwaná ìwali èeri imáalàacaalípináwa picàlidacaténácué iwàwacutáaná nàuwichàacawa càiripinátawa nabáyaná ìwalíisewa. Iná yéewa píalimácué péemìaca piináwanawáaca achúméeríina wawàsi ìwali chái èeri irìcu pichùnlìacaténácué wawàsi piríwáaca, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

³ Píalíacuéwa nacái wéemìlanápiná nacái ángelnái iináwaná ìwali wacàlidacaténá cayábacaalíni, báawacaalí nacái, èeri imáalàacaalípináwa. Iná màulenáca meedá péemìacuéca piináwanawáaca chái èeri irìcu, pichùnlìacaténácué piríwáacani, yái achúméeri wawàsica.

⁴ Iná abéeri péenácué yeebáidéerica Jesucristo itàacái chái èeri irìcu imànicaalícué pirí báawéeri, ¿cánácué picháawàa iináwaná ìwali jueznái irí picàlidéeyéica iináwaná canápinéeyéicasa nía, níara càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái?

5 Núumacué pirí cài báicaténácué pía, piwènúadacaténácué píwitáisewa. ¿Càmitasicué ìya abéeri péená yáaliméeri yéemìacuéca piináwaná, ichùnìacaténácué píchawáaca yái wawàsica?

6 ¡Báawéeriquéi pipélianácuéca, picháawàayaca nacáiwa jueznái irí, quéwa báawéeriquéi cachàiníwanái picháawàanácuéca piináwaná ìwaliwáaca jueznái irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái!

7 Picháawàacaalícué piináwaná ìwaliwáaca, yá pidécuéca pimàacaca báawéeri icàbadàacuéca pía, càmitacué nacái pimàni càide iyúwa Dios iwàwáaná. Aiba yeebáidéeri Jesucristo itàacái, imànicaalícué pirí báawéeri, iyéedùacaalícué pícha pìasu nacái, yá cayába cachàiníwanái pìidenìacaalícué piùwichàanáwa masànatatá, ipíchaná èeri mìnanái càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái naicácuéca pipéliayacacawa.

8 ¡Quéwacué càmita pìidenìani, néese pimànicuéca cài pibáyawanáwa cachàiníwanái: Pimànicuéca áibanái irí báawéeri, piyéedùacuéca nàasu, éwita pimanùbacacáanítia nía!

9-10 Píalíacuéwa báawéeyéi íiwitáise càmita nawàlùapináwa Dios ìyacàle irìculé, yái icùacataléca chènuníisérifica. Picácué pibatàa áibanái ichìwáidaca pía cachìwéeri tàacáisi iyú. Càmíyéipiná iwàlùawa Dios ìyacàle irìculé cawinácaalí imànìiyéica yáalaniwa; nía nacái yèeyéica ídolo cuwáinái yéenáwaná icàaluíniná; nía nacái iiméeyéica inanái yáapicha càmíichúaca náinusíwa, nía nacái iiméeyéica asìali yáapicha càmíirica nanìrisíwa; nía nacái asìanái imàaquéeyéica áiba asìali iduìca,

áibanái nacái asìanái iiméeyéica inacáiri yáapichawa; nía nacái iyéeduèyéica; nía nacái iwàwéeyéica yeedáca iríwa macái wawàsi cawèníiri, nía nacái icàméeyéica; nía nacái itàaníyéica báawéeri iyú áibanái ìwali, nía nacái ipéliyéica áibanái nayéedùacaténá nàasu. Nía càmíyéipináta iwàlùawa Dios iyacàle irìculé chènuniré.

11 Càitécué abénaméeyéi péená iyacaté ipíchawáiseté piwènúadacuéca píwitáisewa Dios irípiná peebáidacaténácué Jesucristo itàacái. Quéwa Dios idéca imàacacué iwàwawa pibáyawana íicha càide iyúwa idéca nacáicaalícué íibaca píchani. Idéca nacái yeedácuéca pía yàasu wenàiwicatináwa mabáyawanaçaténá iicácuéca pía. Càita Dios idéca imànicuéca pirí cayábéeri Wáiwacali Jesucristo íipidená ìwali, yéetácainátewa wáichawalíná. Dios idéca imàacacué yàasu wenàiwicaca pía Espíritu Santo ichàini iyú, yái Espíritu Dios ibànuèricuéca piwàwalículé.

La santidad del cuerpo

12 Abénaméeyéi nacàlidaca: “Càmicaalí Dios imáisanìa numànica áiba wawàsi, yásí cayábaca numànica macái wawàsi nuwàwéerica numànica”, càí náimaca. Quéwa, núumacué pirí, éwita Dios càmicáaníta imáisanìa wamànica áiba wawàsi, càicáaníta càmita macái wawàsi iyúudàa wíia, áibanái nacái. Básíta Dios imàacaca wamànica càide iyúwa wawàwáaná càmicaalí báawa yái wawàwéerica wamànica, quéwa iwàwacutá wacùaca wíawawa ipíchaná yái wawàsi wawàwéerica wamànica idacùaca wíia cachàiníiri iyú àta càmicataléta wáalimá wamàacaca wáichawani.

Báawaca wamàacacaalí áiba wawàsi idacùaca wáiwitáise.

¹³ Nacàlidaca báisíri iyúni náimacaalí yàacàsi ìwali watùra irípinéerica, watùra nacái wayácalé irípiná. Básíta, Dios imàacaca wayáaca macái yàacàsi wawàwéerica. Quéwa áibaalípiná Dios imáalàidapiná yàacàsi, watùra nacái càmicáiná iwàwacutá wayáaca wayáacaléwa quirínama. Quéwa wainá càmita ìya càide iyúwa yàacàsi; namànicáita nachìwawa meedá náimacaalí cayábacasa waimáca áibanái yáapicha cawinácaalí wawàwéeri, càmicáaníta wáinusíwani, càita nacái càmicáaníta wanìrisíwani. Càmita báisí natàacái, néese, yái waináca, yácata Wáiwacali yàasu weebáidacaténá itàacái. Wáiwacali nacái wainá irípinéeri, ichàiniadacaténá wainá, yéewanápiná wáibaidaca irípiná.

¹⁴ Càide iyúwaté Dios imichàidáaná Wáiwacali yéetácáisi íicha, càita nacái imichàidapiná wíawa yéetácáisi íicha íiwitáise cachàiníiri iyúwa, yái chàinisi imichàidéericaté iyú Wáiwacali.

¹⁵ ¿Càmitasicué píalíawa piiná ìwaliwa Cristo iiná ìwalíiséericaní? Yácaíná wíá yeebáidéeyéica Cristo itàacái, càica wíade iyúwa Cristo iiná iyéerica chái èeri irìcu. ¡Iná máiní báawaca abéericaalí wéená imànica ibáyawánawa inanái yáapicha iiméechúaca asianái yáapicha plata ìwalinápiná! ¡Picácué wamàni càiri báawéeri!

¹⁶ ¿Càmitasicué píalíawa asìali iimácaalí inanái yáapicha iiméechúaca asianái yáapicha plata ìwalinápiná, yásí níái pucháibaca abéericata nainá? Càité profeta itànàaca Dios itàacái nàwali cawinácaalí iiméeyéica yáapichawáaca: “Dios iicáca níái pucháibaca iyúwa abéeri wenàiwica”, cài íimaca.

17 Quéwa wenàiwica yeebáidacaalí Wáiwacali itàacái, yásí iyaca abédanamata Wáiwacali yáapicha.

18 Iná piacuéwa náicha caquialéta cawinácaalí iimáidéeyéicuéra pía piimáanápiná áiba yáapicha càmírica pinìrisíwa, càmíichúaca nacái pínusíwa. Macái áiba nabáyawaná íwitáaná càmita imàni báawéeri nainá iríwa, quéwa cawinácaalí iiméeyéica áiba yáapicha càmírica nanìrisíwa, càmíichúaca nacái náinusíwa, namànica nabáyawanáwa nainá iríwa.

19 ¿Càmitasicué píalíawa piiná ìwalicuéra Espíritu Santo yàasu templocani, yái Espíritu Santo Dios imàaquéericatécué pirí, yá nacái Espíritu Santo iyacuéra piwàwalícu? Càmitacué píiwacali píawawa.

20 Yái Diosca, yácatacué Píiwacali, Dioscáiñá iwènìacatécué pía cawèníiri wawàsi iyú, yái Iiri íiranáca. Iná picácué pimàni pibáyawanáwa piiná iyúwa, néese piyacué mabáyawanéeri iyú yéewanápiná áibanái náalíacawa máiní cayábéerica íwitáise yái Diosca.

7

Consejos sobre el matrimonio

1 Siùcade nucàlidacué piríni yái pisutéericuéra péemìawa núa ìwali pibànùacaalítécué nulí cuyàluta. Básita cayábaca càmicaalí asìanái idunùa inanái ìwali.

2 Quéwa madécaná wenàiwica nawàwaca naimáca áiba yáapicha, càmíichúaca náinusíwa, càmírica nacái nanìrisíwa, íná cayábacata macái asìanái yeedáca ínuwa, macái inanái nacái uedáca unìriwa.

3 Iwàwacutá asìali iimáca íinusíwa yáapichawa càide iyúwa iwàwacutáaná imànica. Càita nacái iwàwacutá inanái uimáca unìrisíwa yáapichawa.

4 Uái inanáica càmita uiná íiwacalu úa, néese unìri yàasucani. Càita nacái asìali, càmita iiná íiwacalini, néese ínu yàasucani.

5 Picácué pimáisanìa piináwa pínu íichawa, pinìri íicha nacáiwa, càmicaalícué abédanama píwitáise píapichawáaca quéechacáwa càmínápiná piimá píapichawáaca maléená èerita pisutáanápinácué Dios íicha manuísíwata. Pidécanáamicué pimáalàidaca pimànica cài, néese iwàwacutácué pèepùa piimá píapichawáaca àniwa ipíchanácué càmita píalimá picùaca píawawa, yá Satanás yáalimáidacuéca pía pimànínápiná pibáyawanáwa áiba yáapicha.

6 Càmitacué nuchùulìa pía peedáanápiná piríwa piacawéeripináwa, quéwa piwàwacaalícué picásàacawa, yá cayábacani.

7 Macái wenàiwica nálimácalí nàyaca abéeritatá càide iyúwa nùyáaná canéeri íinutá, yá cayábacatáni, quéwa càmita macái nálimá nàyaca abéerita. Néese Dios imàacaca walí wáalimáwanama madécaná chàinisi íiwitáaná wáibaidacaténá irípiná, wadènìlanápiná wáalimáwanama wáibaidacaléwa méetàucunamata wáichawáaca. Dios imàaca abénaméeyéi wéená nàyaca abéerita casímáiri iyú. Imàaca áibanái wéená nàyaca nàcacawéeri yáapichawa casímáiri iyú.

8 Núumacué pirí piacué máinuýéica, manìriiyéi nacái, piacué nacái inìrimi yéetéeyéimicawa íicha, cayábaca piyamáacaalícuéwa abéerita càide iyúwa nùyáaná abéerita.

9 Quéwa càmicaalícué píalimá picùaca píawawa ipíchaná pimànica pibáyawanáwa, yásí iwàwacutácué peedáca pinìriwa, pínu nacáiwa, cayábacáiná cachàiníwanái picásàacaalícuéwa máinícáichacué pínaidáanícawa piimáanápiná áiba yáapicha.

10-11 Quéwa nuchùulìacué pía, píacué cáinuýéica, píacué nacái caníríiyéica càide iyúwaté Wáiwacali ímáaná walí, càmíinápiná inanái imàaca iníriwa, càita nacái càmíinápiná asìali imàaca ínuwa. Càmíiricata núa meedá yái ichùulièricuéca pía, néese Wáiwacalicata yái ichùulièricuéca càmíinápiná pimàni cài. Quéwa inanái uèpùacaalíwa uníri íchawa, iwàwacutá uyamáacawa abéechúata, canáca yéewaná uedá ulíwa áiba àniwa. Néese càmicaalí quirínama uwàwa ùyaca abéechúata, yá iwàwacutá uníri, úa nacái nawènúadaca náwitáisewa nalíwáaca nàyatcaténá abédanamata náapichawáaca àniwa.

12 Siùcade nuwàwacué nùalàaca pía quirítá càide iyúwa nuínáidáanáwa, píacué áibanái yeebáidéeyéica Wáiwacali itàacái. Càmita Wáiwacali ichùulìa núa nùalàanápinácué pía tåacáisi iyú nùuméeripinácuéca pirí, quéwa nuínáidacawa cayábacani. Péemìacué: Abéeri asìali yeebáidéeri Jesucristo itàacái ínucaalí càmíichúa yeebáida, quéwa uwàwacaalí ùyaca yáapicha, iwàwacutá asìali yeebáidéerica Jesucristo càmita imàaca íchawa úa.

13 Càita nacái inanái yeebáidéechúa Jesucristo itàacái uníricaalí càmíiri yeebáida, quéwa iwàwacaalí ìyaca úapicha, iwàwacutá inanái yeebáidéechúa Jesucristo càmita umàaca uíchawani.

14 Cayábaca nayamáacawa náapichawáaca, yácainá Dios iicáca iyúwa yàasu wenàiwicatináwa

yái asìalica ùwalíise úái íinuca yeebáidéechúaca Jesucristo. Càita nacái Dios iicáca iyúwa yàasu wenàiwicapináwa úái inanáica ìwalíise yái unìrica yeebáidéerica Jesucristo. Píacué yeebáidéeyéica Jesucristo, càmicaalícué piyamáawa piacawéeri yáapichawa càmíirica yeebáida, yá cawàwanátacué péenibe càmita neebáida Jesucristo itàacái; néese piyamáacaalícuéwa piacawéeri yáapichawa, péenibe yáapichawa nacái, yásí Dios iicácuéca péenibe iyúwa yàasu wenàiwicapináwa.

¹⁵ Quéwa yái unìrica, úa nacái íinuca, càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái mánícaalí nawàwaca nèepùacawa nàacawéeri íichawa yeebáidéerica, pimàacacué nèepùacawa náicha. Píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmitacué iwàwacutá piyamáacawa piacawéeri yáapichawa càmíirica yeebáida nawàwacaalí nèepùacawa píchacué càmicáiná Dios iwàwa wapéliayacacawa, néese Dios idéca imáidaca wía wàyáanápiná matuíbanáiri iyú.

¹⁶ Nawàwacaalícué nèepùacawa píicha, pimàacacué nèepùacawa ipíchanácué pipéliayacacawa, càmicáinácué píalíawa, píacué inanáica, asáisí píalimácaalí piwènúadaca piníri íwitáisewa Dios irípiná. Càita nacái píacué asíanáica, càmitacué píalíawa asáisí píalimácaalí nacái piwènúadaca pínu íwitáisewa Dios irípiná.

¹⁷ Píalimáwanama macáitacué iwàwacutáca piyaca càide iyúwaté Wáiwacali imàacáanátécué pirí chàinisi píibaidacaténácué irí. Càmicaalícué báawa yái píibaidacaléca, néese piyacué càide iyúwaté piyáaná Dios imáidacaalítécué pí. Càita nùalàaca

macáita wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca.

18 Dios imáidacaalí asìali namàníricté irí circuncisión, càmita iwàwacutá iwènúadaca yàasu circuncisiónwa. Càita nacái Dios imáidacaalí asìali càmíricté namàni irí circuncisión, càmita iwàwacutá imàcacaca namànica iríni siùcade.

19 Picácué achúma píináidáanícawa piwàwawa circuncisión ìwali, cáininácainá Dios iicáca macái wenàiwica íwitáaná abédanamata. Abérerita pínáidacuéwa pimànnípiná machacàníiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná.

20 Càmicaalícué báawa píbaidacalé, néese iwàwacutácué macáita piyaca càide iyúwa piyáanáté quéecha Dios imáidacaalítécue pía.

21 Aibanái yàasu wenàiwicacaalíté pía íibaideericaté mawèníiri iyú Dios imáidacaalíté pía, picá achúma piwàwa ìwali. Quéwa namàacacaalí pèepunícawa matuíbanáita, yá cayábaca pèepunícawa máiwacalináwaca.

22 Cáinináca Dios iicáca macái wenàiwica íwitáaná abédanamata, íná áibanái yàasu wenàiwicacaalíté pía íibaideerica mawèníiri iyú Dios imáidacaalíté pía peebáidáanápináté Wáiwacali itàacái, néese siùcade éwita áibanái yàasu wenàiwicacáaníta pía mamáalàacata, càicáaníta iwàwacutá piwàwalica Wáiwacali idéca iwasàaca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha píbaidacaténá Wáiwacali irípiná; càita nacái pía yèepunírictéwa máiwacalináwaca chái èeri irícu Dios imáidacaalíté pía, siùcásede Cristo yàasu wenàiwicaca pía íibaideeripiná Cristo irí càiripináta.

23 Dios iwènìacatécué pía cawèníiri wawàsi iyú, yái liri íiranáca. Iná picácué píináidáanícawa ìwali

yái èeri mìnánáí íimáanáca pìwali. Picácué nacái cámamacái piicáca píawawa iyúwa èeri mìnánáí.

24 Iná píacué nuénánáica, càmicaalícué báawa píibaidacalé, néese iwàwacutácué piyaca mamáalàacata càide iyúwa piyáanátécué Dios imáidacaalítécué pía.

25 Siùcade nùalàacué pía nàwali níara càmíiyéicáwaca icásàawa. Wáiwacali càmita imàaca nulí tàacáisi nuchùullanápiná nía quéwa núalimá nùalàaca nía Dios iyúudàacáiná núa manuísíwata, iicácáiná nupualé, yéewanápiná nùalàaca wenàiwica cáalícáiri iyú.

26 Nuínáidacawa cayábaca macáita wenàiwica nayamáacaalíwa càide iyúwa nùyáaná máinuta, manìrita nacái macáicáinácué càulenápiná wàasu èeri siùcade, nàuwichàidapinácaalí wía Cristo ìwalíise, weebáidacáiná itàacái.

27 Quéwa cáinucaalí pía, picá pimàaca píichawa úa. Máinucaalí pía, cayábaca càmicaalí peedá pínuwa.

28 Quéwa peedácaalí píinupináwa, càmita pimàni pibáyawanáwa. Càita nacái mèanacàu uedácaalí unìriwa, càmita cabáyawaná úa. Quéwa níái cáinuýéica, nía nacái canìrìiyéica nàyapiná càulenéeri iyú chái èeri irìcu, iwàwacutáciná nàuwichàacawa Cristo irípiná. Iná nùalàacuéca pía ipíchanácué máiní piyaca càulenéeri iyú.

29 Píacué nuénánáica càicué nuwàwaca nùalàaca pía: Iyaca wapíchalé achúma èerínata meedá, iná siùcade cawinácaalí idènìeyéica yàacawéeriwa, iwàwacutá náibaidaca Wáiwacali irípiná càide iyúwa náalimáanáta cachàiníiri iyú.

30 Càita nacái cawinácaalí achúméeyéica iwàwa yéenánái yéetéeyéimiwa ìwaliwa iwàwacutá

náibaidaca Wáiwacali irípiná càide iyúwa càmíiyéi achúma iwàwa. Cawinácaalí nacái imàníiyéica fiesta iwàwacutá nàyaca cáimiétaquéeri iyú càide iyúwa càmíiyéi máiní casímái iwàwa náibaidacaténá cálíacáiri iyú Wáiwacali irípiná. Cawinácaalí nacái iwèniyéica wawàsi iwàwacutá càmita máiní cáimináca naicáca nàasuwa, néese iwàwacutá náináidacawa càide iyúwa canéeyéica yàasu, náibaidacaténá cachàiníri iyú Wáiwacali irípiná.

³¹ Cawinácaalí nacái imàníiyéica yàasu wawàsiwa chái èeri irìcu needácaténá nalíwa plata, iwàwacutá càmita máiní báawaca nawàwa náináidáanícawa nàasu cawèníri ìwaliwa chái èeri irìcuírica, yácainá mesúnamáita imáalàapinácawa macáita yái waiquéerica chái èeri irìcu.

³² Càmitacué nuwàwa píináidáanícawa báawanama chái èeri yàasu wawàsi ìwali. Máinucaalí asìali, yásí íináidacawa Wáiwacali yàasu wawàsi ìwali imànicaténá càide iyúwa Wáiwacali iwàwáaná casíimáicaténá imàníca Wáiwacali iwàwa.

³³ Quéwa cáinucaalí asìali, yá iwàwacutá íináidacawa chái èeri yàasu wawàsi ìwali casíimáicaténá imàníca ínu iwàwawa. Yái asìali càmita yáalimá íibaidaca macái ichàini iyúwa ínu irípináwa, Wáiwacali irípiná nacái.

³⁴ Càita nacái manírlíchúa, áiba inanái nacái càmíichúaca icásàawa, náináidacawa Wáiwacali yàasu wawàsi ìwali, casíimáicaténá namàníca Wáiwacali iwàwa, namàacacaténá naináwa, náwitáise nacáiwa Dios irí, náibaidacaténá cachàiníri iyú irípiná. Quéwa áiba inanái canírlíchúaca iwàwacutá uínáidacawa chái èeri yàasu wawàsi ìwali usíimáidacaténá unìriwa.

³⁵ Càita nùalàacuéca pía tuyúudàacaténácué

pía. Càmita numáisanìacué picásàacawa, néesé númeracué pirí cài piyacaténácué cámiétaquéeri iyú, piibaidáanápinácué nacái Wáiwacali irípiná macái pichàini iyúwa.

36 Quéwa áibacaalí asìali íináidawa càmita cayába imáisanìacaalí mamáalàacata íiduwa ucásàacawa bérerucáiná úa, uwàwacaalí ucásàacawa nacái, yásí cayábaca úaniri imàacacaalí ucásàacawa. Càmita namàni nàyaca nabáywawanáwa, níái icásèeyéicawa.

37 Quéwa áibacaalí idènìa íiduwa, càmicaalí iwàwacutá íidu icásàacawa asìali yáapicha, càmicaalí nacái uwàwa ucásàacawa, úaniri nacái íináidacaalíwa càmíinápiná imàaca ucásàacawa yáapicha yái asìalica, yá úaniri imànica iyaca cayábéeri wawàsi.

38 Iná cawinácaalí imàaquéerica íiduwa icásàacawa imànica cayábéeri wawàsi. Quéwa cawinácaalí càmíirica imàaca ucásàacawa imànita nacái cayábéeri yáwanái.

39 Uái caníríchúaca canáca yéewaná umàaca uíchawa unìriwa. Iwàwacutá uyamáacawa yáapicha idècunitàacá cáucani. Quéwa yéetácalíwa uícha, yásí úalimáca udéca ucásàacawa àniwa yáapicha cawinácaalí asìali máinuírica uwàwéerica, quéwa iwàwacutá ucásàacawa abéeri yáapicha yeebáidéerica Jesucristo itàacái.

40 Quéwa nuínáidacawa casíimáinápiná cachàiníwanái uwàwa càmicaalí uedá unìripináwa àniwa. Càita nuínáidacawa, nuebáida nacái Espíritu Santo Dios néeséeri idéca iyúudàaca nuínáidáanáwa cài.

8

Los alimentos consagrados a los ídolos

1 Siùcade nucàlidacué piríni ìwali yái pisutéericuéca péemìawa núa ìwali pìasu cuyàluta irìcuwa: yái iinási áibanái inuériza iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáwaná icàaluíniná, càide iyúwa náwitáise iyáaná, níara áibanáica càmíyéica yeebáida Jesucristo itàacái. Pidécuéca píimaca cáalíacáicasacué pía macáita. Cayábacué nuénánai, ipíchanácué cáimacáica piicáca píawawa píalíacái ìwalísewa. Cayába cachàiníwanái cáininácaalícué piicáyacacawa, yéewanápíncué píiitáise idàwinàacawa Dios iwitáise iyú peebáidacaténácué itàacái tài ímíeeri iyú.

2 Cawinácaalí iyúunáidéerica yáalíacawa madécaná wawàsi ìwali, càmitàacá yáalíawa cayába càide iyúwa iwàwacutáaná yáalíacawa.

3 Quéwa cawinácaalí cáinináca iicáca Dios, yásí Dios yáalíia iicáca yái wenàiwicaca, cayábaca Dios iicáca iwitáise nacái.

4 Pisutácatécué péemìawa núa asáisí cayábacaalícué piyáaca iinási nanuériza iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo icàaluíniná, níai cuwáinái yéenáwanáca. Càitacué núumaca pirí ìwali: Báisíta canéerica iwèni meedáni, canáca nacái ichàini yái ídoloca, cuwáisàiri yéenáwanáca meedáni chái èeri irìcu, canácainá áiba báisíri Dios íicha, abéerita yái Diosca.

5 Báisíta nàyaca madécaná demonio íiwacanánai cachàiníyéi báawéeyéi iwitáise icuèyéica yàasu cálifa chènuníiséeri cáuli irìcubàa, chái èeri irìcu nacái èeri mìnánái yèeyéica íipidená cuwáinái (íimáanáca diosnái). Madécaná wenàiwica nàaca demonio icàaluíniná, wenàiwica icàlidéeyéica ìwali

cuwáináicasa nía.

⁶ Quéwacué canáca walí áiba wèeripiná icàaluíniná íicha yái abéerita Wáaniri Diosca. Wáaniri Dios imànicaté macáita, íná wawàwa wàyaca càide iyúwa iwàwáaná. Iya nacái abéerita Wacuèriná, yái Wáiwacali Jesucristoca, yái idàbéericaté macáita, áta wía nacái, Wáaniri Dios irípiná.

⁷ Quéwa càmitacué macái wéená náalía néemìaca cayába càinácalí íimáaná yái tàacáisica. Càmita cachàini náiwitáise Dios ìwali càmicinácá náalía cayába. Níai wéenánái yéewánéeyéita yàaca ídolo cuwáisàiri yéenáiwaná icàaluíniná ipíchawáiseté nawènúadaca náiwitáisewa neebáidacaténá Jesucristo itàacái. Nayáacaalí nayáacaléwa áibanái yáapicha, nawènìacaalí iinásí nacái yàcalé irìcu, yá náalíacawa áibanái nadéca nanúaca yái píráimica iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo icàaluíniná. Abénaméeyéi wéená iyáacaalí yái iinásica, yá nayúunáidaca càmita báisí Dios imàaca nayáacani. Quéwa nayáacani quéwanáta. Iná nadàbaca náináidacawa méetàuculé Dios íicha, yá báawaca náiwitáise ìwalíise yái namànínáca wawàsi náináidéerica Dios imáisaniaca namànica.

⁸ Básita càmita cayába Dios iicáca wía ìwalíise meedá yái wayéerica, íná càmita cayábawanái Dios iicáca wía áiba wawàsi ìwalíise wayáacaalíni. Càita nacái càmita báawa Dios iicáca wía ìwalíise yái càmírica wayáa.

⁹ Quéwacué éwita Dios imàcacáaníta piyáaca iinásí áibanái inuérifica iyúwa sacrificio ídolo cuwáisàiri yéenáiwaná irí, càicáaníta iwàwacutácué piicá píchawa cayába ipíchanácué abéeri wéenásàiri càmírica yeebáida tài íiméeri iyú imànica

ibáyanáwa iicácainácué piyáacaní, yái iinásica.

¹⁰ Píacainá yáaliéricawa Dios imàacaca piyáaca yái iinásica, néese píawinacaalíwa piyáacaténá piyácaléwa ídolo yàasu templo néré, nawacùacataléca iinási nanuérírica iyúwa sacrificio ídolo irí, yá cawàwanáta abéeri wéená càmíiri yeebáida tài íiméeri iyú iicáca pía néré, néese iwàlùacawa néré nacái iyáacaténá yái iinásica, éwita iínáidacáanítawa càmita Dios iwàwa imànica cài.

¹¹ Pidéca píimaca piwaliwa píalánásawa madécaná, quéwa yái píalíacáica càmita iyúudàa péenásàiri yái càmíirica yeebáida tài íiméeri iyú, néese pidéca pimànica irí máiní báawéeri píalíacái iyúwa, yá cawàwanáta yéetápinácawa méetàuculé Dios lícha ibáyanáwa yáapichawa, yái péenásàirica, éwitaté Cristo yéetácaanítawa nacái iichawalíná.

¹² Iná péewáidacaalícué péenánáwa càmíiyéica yeebáida tài íiméeri iyú namànínápiná áiba wawàsi nánáidéerica ìwali càmíirica Dios iwàwa namànica, yá pimànicuéca píacawa pibáyanáwa péenánái iríwa, Cristo irí nacái.

¹³ Iná yái nuyáanáca iinási imàacacaalí nuénásàiri imànica ibáyanáwa nuyáacalé ìwalíise, yásí cayába cachàiníwanái càmíinápiná quirínama nuyáaca iinási, ipíchaná núalimáidaca nuicáwa nuénásàiriwa àta imànicataléta ibáyanáwa.

9

Los derechos de un apóstol

¹ Ewita apóstolcáaníta núa, yái Dios ibànuèrica, càicáaníta càmita nuèpuníwa càide iyúwa isímáidáaná núa meedá, néese nuwawaca nuyúudàaca áibanái. Básíta Dios imàacacaté

núa apóstolpiná, íná canáca ichùulièri núa chái èeri irícu. Nudéca nuicáca Wáiwacali Jesú. Píacué nacái yáasáidéeyéica apóstolca núa bàaluitécainá piwènúadacuéca píiwitáisewa Dios irípiná nuíbaidacaalíté Wáiwacali irípiná pèewibàa, nucàlidáanápinácué pirí iináwaná ìwali.

² Cawàwanáta áibanái càmita naicá núa càide iyúwa apóstol, yái Dios ibànùerica, quéwa píalíacuéwa báisíri iyú apóstolca núa, bàaluitécainá piwènúadacuéca píiwitáisewa peebáidacaténá Wáiwacali itàacái, nucàlidacaalítécué pirí iináwaná ìwali. Càita Dios yáasáidacuéca pirí apóstolca núa.

³ Natàanícaalí báawéeri iyú nùwali, náimacaalí nacái càmitasa apóstolca núa, yásí cài núuma nalíwa:

⁴ Dios ibànùacaté núa iyúwa apóstol nucàlidacaténá Wáiwacali iináwaná, íná Dios imàacaca nusutáca nuyáapináwa wenàiwicanái íicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

⁵ Dios imàaca nacái macái apóstol idènìaca ínuwa yeebáidéechúa Jesucristo itàacái, imàaca nacái apóstol itéca yáapichawa úa idècunitàacá yèepunícawa icàlidacaténá Dios itàacái, càide iyúwa áibanái apóstol namàníná, nía nacái Wáiwacali yéenánái iméeréerináica, Pedro nacái. Iná nudènìacaalí nuínuwatá, yá cayábaca nutéca núapichawa úatá.

⁶ Dios imàaca nacái Bernabé, núa nacái wayamáidaca wáibaidaca wacáapi iyúwa, wasutácaténácué píicha wayáapináwa idècunitàacá wacàlidaca pirícué Dios itàacái. Quéwa éwita Dios ibatàacáaníta wamànica cài, càiçaaníta càmitaté wasutácué píicha wayáapináwa, néese wíata ipáyaidaténi.

7 Péemìacué comparación: Píalíacuéwa úwinái càmita nawènìa nayáapináwa. Càita nacái wenàiwica ibànacaalí ibànanacalewa abéyéeri uva yéetaná, càmita iwàwacutá ipáyaidaca iyáacaténá yàasu uva ìyacanáwa. Càita nacái abéeri icùacaalí áibanái ipìra ovejanái, canáca imáisaniéri ìiraca leche yeedéerica ovejanái íicha. Càita nacái Dios imàacaca apóstolnái isutáca iyáapináwa wenàiwicanái íicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái Dios ibànùacáiná apóstolnái nàatalé.

8 Picácué píináidawa núumáanáca càri tàacáisi nuíwitáise iyúwa meedá, bàaluitécainá Dios cài íimaca imàacacaalíté itàacáiwa profeta Moisés irí, Moisés icàlidacaténáté israelitanái iríni.

9 Càité Moisés itànàaca tàacáisi bàaluité Dios inùmalícuíse: “Picácué pidacùa pacá inùma ituínási íicha idècunitàacá uíbaidaca pirí ubawàidaca ituínási, ùulùacaténá ituínási iwìralè, néese pimàacacué uyáacani idècunitàacá uíbaidaca uèpunícawa”, íimaca. Dios íimacaté cài walí wáalíacaténáwa catúulécanáca iicáca pacá, quéwa iwàwacutácué wáalíacawa áiba wawàsi quirita.

10 Dios íimacaté cài icàlidacaténá walí iwàwacutáanáca wayúudàaca wenàiwica iyúudèeyéica wía. Dios ichùulìacaté Moisés itànàanápináté yái tàacáisi wamànicaténá cayábéeri nalí cawinácaaí yéewáidéeyéica wía Dios itàacái iyú. Péemìacué comparación: Asìali ichùnìacaalí cáli nabànacatáipiná, yá iwàwacutá namàacaca yeedáca yàasupináwa quíiracaalí yái ìyacanásica. Càita nacái cawinácaaí yùuluèrica ituínási iwìralè, iwàwacutá namàacaca yeedáca yàasupináwa. Càita nacái wía yéewáidéeyéicuéca píá, Dios imàacaca

wasutácuéca píicha wayáapináwa.

11 Wabàncatécué Dios itàacái piwàwalìcu, íná cayábaca wasutácué píicha weedácaténá wàasupináwa, yái wayáapiná, wabàlepiná nacái, wayamáacatáipiná nacái chái èeri irìcu.

12 Dios imàacacáiná áibanái yéewáidéeyéicuéca pía isutácuéca píchani, yá máiní cachàiníwanái Dios imàaca wasutácuéca píchani, wíacaináté idàbáanéeyéicaté icàlidacuéca pirí Jesucristo iináwaná. Quéwa, éwita Dios imàacacáaníta wasutácuéca píicha wayáapináwa, càicáaníta càmita cài wamànica. Néese wàidenìacaté wàuwichàanáwa wáibaidaca wawènlanápiná wayáawa ipíchanácué báawaca péemìaca Cristo itàacái ìwalíise yái wasutáanácuéca wayáapináwa píicha.

13 Píalíacuéwa naináwaná ìwali, cawinácaalí úbaidéeyéica templo irìcu. Needáca nayáawa templo irìcuíse. Iimáanáca, cawinácaalí inuéyéica pírái iyúwa sacrificio, needáca nalíwa iinásí yéenáimi, macái pírái yéená nanuérica neemácaténáni altar ínata.

14 Càita nacái Wáiwacali idéca ichùulìaca cayábáanápiná nàyaca náibaidacalé ìwaliwa namàníirica Dios irípiná, cawinácaalí icàlidéeyéica yái tåacáisi cayábéerica, íná cayábaca nasutáca nayáapináwa wenàiwicanái íicha yeebáidéeyéica Wáiwacali itàacái. Yácata nawèni, níái icàlidéeyéica Dios itàacái.

15 Quéwa canácatáita cài numànité nùyacaalítécué píapicha, càmita nacái nutànàacué pirí cuyàluta siúca piacaténácué nulí wawàsi. ¡Máiní casíimáica nuwàwa nucàlidacué pirí Dios itàacái mawèníiri iyú! ¡Cayába cachàiníwanái nulítáni nuétácaalíwatá

ipíchaná nuyamáidaca nucàlidaca Dios itàacái mawèníiri iyú!

16 Càmita cachàini nuicá núawawa ìwalíise yái nucàlidáanáca Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Néese nucàlidacani Cristo ichùuliàcainá núa. ¡Máiní báawéeri yùuwichàacáisi yàanèeripináca nùwali càmicaalí nucàlida yái tàacáisica wenàiwicanái irí!

17 Iná nucàlidacaalíté yái tàacáisica nuíwitáise iyúwa meedátá, yá nuedácaté wenàiwicanái íicha nuwènipináwatá. Quéwa càmita nucàlidani nuíwitáise iyúwa, néese Dioscata yái ichùulièrica nucàlidacani.

18 Yácata nuwèni yái: Casímáica nuwàwa nucàlidacainá mawèníiri iyúni yái tàacáisica íiméerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Càita nucàlidaca mawèníiri iyúni: Ewita Dios imàcacacáaníta nusutácué píicha nuyáapináwa nucàlidacainácué pirí itàacái, càicáaníta càmita cài nusutácuéca píchani.

19 Ewita càmicáaníta áibanái yàasu wenàiwica núa íibaidéerica mawèníiri iyú, càicáaníta numàacaca núawawa càide iyúwa macái wenàiwicanái yàasu wenàiwica íibaidéerica mawèníiri iyú nuyúudàanápiná áibanái wenàiwica manùbéeyéi nawènúadáanápiná náiwitáisewa Cristo irípiná.

20 Nùyacaalí judiónái yáapicha, yá nùyaca càide iyúwa náiwitáise iyáaná nuyúudàacaténá nawènúadaca náiwitáisewa Cristo irípiná. Càita nacái numànica nùyacaalí náapicha níái càmíiyéica judío yeebáidéeyéica tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí bàaluité; yá nùaca Dios icàaluíniná náapicha càide iyúwa náiwitáise iyáaná,

yéewacaténá néemìaca nucàlidaca nalí Cristo iináwaná ìwali, éwitacué càmicáaníta iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná wàacaténá Dios icàaluíniná, wíá yeebáidéeyéica Cristo itàacái.

21 Càita nacái nùyacaalí náapicha níái càmíiyéica judío, càmíiyéica ìya Moisés yàasu tàacáisi ìwali, yá càmita numàni iyúwa wenàiwica imàníirica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná, nuwàwacainá nuwènúadaca náiwitáise Cristo irípiná. Quéwa éwita càmicáaníta numàni càide iyúwa wenàiwica lyéerica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná, càicáaníta nuebáidaca mamáalàacata Dios itàacái càide iyúwa Cristo ichùulìaná núa.

22 Nùyacaalí áibanái yáapicha càmíiyéica yeebáida tài ímíeeri iyú, yá nuépùa nùyaca càide iyúwa abéeri néená, nuicá nacái cáimiétaquéeri iyú yái náináidáanácawa, càmita nuicáaní naquíniná. Càita nùyaca náapicha nuyúudàacaténá neebáidaca Jesucristo itàacái cachàiníwanái. Iná núalimáidaca nùyaca abédanamata náapicha macái wenàiwica íwitáaná numànicaténá àta càinácalí núalimáanáta numànica nuyúudàacaténá abénaméeyéi nawènúadaca náiwitáisewa Cristo irípiná yéewacaténá iwasàaca nía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

23 Càita numànica yéewacaténá madécaná wenàiwica yéemìaca yái tàacáisi cayábéerica ímíeeri Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, nuwàwacainá nacái Dios imànica nulí cayábéeri náapicha níái yeebáidéeyéica Cristo.

24 Péemìacué comparación: Píalíacuéwa ìwali

yái napìaníinácawa carrera ìwali, yá macáita napìanícawa, quéwa abéerita yái imawènìadéerica áibanái yeedáca iríwa cawèníiri. Càide iyúwa níái ipìaníiyéicawa cachàiníiri iyú carrera ìwali, càita nacái iwàwacutácué píbaidaca Dios irípiná cachàiníiri iyú, píalimáidacué macái pichàini iyúwa pimànicaténá càide iyúwa ichùulìanácué pía. Càicué pimàni peedácaténácué piríwa yái cawèníirica Wáiwacali yèeripináca yàasu wenàiwicanái iríwa chènuniré.

25 Chái èeri irìcu macáita iwàwéeyéica isàiwicaca deporte needácaténá nalíwa cawèníiri, néewáidacawa cachàiníiri iyú yéewacaténá cachàinicá nainá; namàacaca náichawa macái wawàsi imàníirica báawéeri nainá irí. Yá néewáidacawa cachàiníiri iyú needácaténá nalíwa abéeri corona, laurel ibáiná icàyuwaniná. Quéwa báinásíiri corona yèepùaca chuica ráunamáita, yá imáalàacawa, néese wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái wáibaidaca cachàiníiri iyú Wáiwacali irípináwa weedácaténá walíwa áiba cawèníiri càmíirica imáalàawa iyéerica chènuniré.

26 Núacata càmíiri iyúwa matuíri ipìanícalíwa éeruwaca, càmita nacái iyúwa áiba inúadáidéeri cáuli meedá. Néese núalíacawa càinácalí Wáiwacali iwàwáaná numànicá, yá nuíbaidaca cachàiníiri iyú Wáiwacali irípiná.

27 Nucùaca núawawa, nuiná nacáiwà cachàiníiri iyú ipíchaná numànicá nubáyawanáwa, ipíchaná nacái numànicá áiba wawàsi càmíirica iyúudàà áibanái, càmicáiná nuwàwa Wáiwacali imáisanìaca nuíbaidáanápiná irí quirínama idécanáami nuéwáidaca áibanái.

10

Consejos contra la idolatría

¹ Píacué nuénánáica, picácué piimáicha macái wàawirináimi israelitanái namusúacatéwa profeta Moisés yáapicha Egipto yàasu cáli íicha. Néeseté idècunitàacá nèepunícawa nàacawa manacúali yùucubàa càinawàiri, yáté Dios imàacaca manuíri acalèe yàacawa napíchalépiná yásasáidacaténáté alénácaalí iwàwacutá nàacawa. Macáita nèepunícatéwa acalèe yáapíise, catámèeri irìcu ùuléeri íicha. Macáitaté nàacawa Moisés yáapicha, yá nachàbacatéwa chuirí cáli íinatabàa Mar Rojo yàasu manuíri úni ìwalìabàa.

² Càité macáita abédanama namànicaté náiwitáisewa Moisés yáapicha namànicaténáté iyúwa Moisés ichùulianá nía càide iyúwaté nadéca nacáicalí nabautizácawa nèepunícainátéwa Moisés yáapicha acalèe yáapíise, úni ìwalìabàa nacái.

³ Càité nacái macáita nayáacaté chènuníiséeri yàacàsi Dios yèericaté nalí, yái pan nacáirica íipidenéericaté maná.

⁴ Macáita nacái nàiracaté úni Dios imàquéericaté imusúacawa íba yéewlise. Yái Cristo yàacawéeridéericaté yèepunícawa nía, càicanide iyúwa cachàiníri íba Cristo yàacáináté nacáuca.

⁵ Quéwaté báawaca Dios iicáca náiwitáise batéwa macáita, ínáté Dios inúaca nía, yá nachéecami icàlìacatéwa manacúali yùucubàa càinawàiri.

⁶ Càité nachàbacawa. Dios yùuwichàidacaté nía yéewáidacaténá wíá ipíchaná wawàwaca báawéeri càide iyúwaté nawàwáaná báawéeri.

⁷ Iná picácué pìa ídolo cuwáinái yéenáwaná icàaluíniná càide iyúwaté abénaméeyéi nanúanáté

pírái, nayáaca nacái iinási nàacaténá ídolo icàaluíniná. Càité profeta itànàaca Dios itàacái fímíerica: “Níara wenàiwicaca náawinacatéwa nayáacaténá iinási, yáté nàiraca nacái, néese namichàacatéwa nasàiwicacaténá náapichawáaca, yá naimáca náapichawáaca”, íimaca.

8 Píacué nuénánái, picácué waimá áiba yáapicha càmíchúaca wáinusíwa, càmírica nacái wanìrisíwa, càide iyúwaté abénaméeyéi imàníináté. Yáté vein-titres mil namanùbaca néetácawa Dios inúacaináté nía nabáyawaná ìwalíise.

9 Picácué nacái wáalimáida waicáwa Cristo càide iyúwaté abénaméeyéi namànínáté nabáyawanáwa mamáalàacata néese Dios yùuwichàidacaté nía. Yáté néetácawa àapi iyú Dios ibànuèyéica nèewiré.

10 Picácué picuísá píchawa Dios càide iyúwaté abénaméeyéi nacuísáidacaté Dios, yáté Dios ibànùaca yàasu ángelwa inuérifica wenàiwica, yá inúacaté nía.

11 Càité ichàbacawa. Dios yùuwichàidacaté wàawirináimi yéewáidacaténá wíá ipíchaná wamànicá càide iyúwa namànínáté. Néeseté áibanái profeta natànàacaté Dios itàacái nàalàacaténá wíá ipíchaná wamànicá wabáyawanáwa, wíá iyéeyéica siùcade ipíchawáise èeri imáalàacawa.

12 Iná píináidacaalícuéwa cachàinica píwitáise, cálíacáiri nacái, iwàwacutácué piicá píchawa cayába ipíchaná picaláacawa Dios íicha pimànicáichacué pibáyawanáwa.

13 Pidàbacaalícué piwàwaca pimànicá pibáyawanáwa, néese piwàwalicué macái èeri mìnánái nachàbacà cài wawàsi yáalimáidéerica nía

namàníinápiná nabáyawanáwa. Quéwa cayábéeri Dios íiwitáise, imànírica nacái machacàníiri iyú càide iyúwa íimáaná, yá iyúudàapinácué pía ipíchaná pimànica pibáyawanáwa. Iná yéewa píalimácué manuíca píináidacawa piwàwawa Dios ìwali càmíinápinácué imàaca càulenéeri wawàsi yáalimáidaca pía cachàiníwanái íicha yái píaliméericuéca pìidenìaca. Néese càulenéeri wawàsi yáalimáidacaalícué pía pimàníinápiná pibáyawanáwa, yásí Dios iyúudàacué píawa yéewacaténá pìidenìaca mamáalàacatani ipíchanácué pimànica pibáyawanáwa. Càipiná Dios iyúudàapinácué píawa, iná càmitacué iwàwacutá pimànica pibáyawanáwa.

14 Iná píacué nuénánái nuwàwéeyéica, picácué píacawéerida wenàiwica yèeyéica ídolo cuwáinái yéenáwaná icàaluíniná. Pìyacué déeculé náicha caw-inácaalí imàníiyéica cài.

15 Núalíacawa cáiwitáisecuéca pía, iná nutàanícué pirí nuwàwacáinácué píináidacawa cáalíacáiri iyú ìwali yái núuméericuéca pirí. Yásí píalíacuéwa báisícatani.

16 Macái imanùbaca wamànicaalí Santa Cena, yá wasutáca Dios íicha cayábacaténá imànica walí uva ituní, wàa nacái Dios irí ìwali cayábéeri, yácainá uva ituní íimáanáca càicanide iyúwa Cristo íiraná imusuérictéwa íicha cruz ìwali wáichawalíná. Macái imanùbaca wàiracaalí yái uva ituníca, yá wáasáidaca wàyaca abédanamata Cristo yáapicha, yéetácainátéwa cruz ìwali wáichawalíná. Macái imanùbaca wayáacaalí wáalimáwanama pan yéená wasubèriadéerica, yá wáasáidaca wàyaca abédanamata Cristo yáapicha, Cristo iiná

yùuwichàacáinátéwa cruz ìwali wáichawalíná.

17 Ewita manùbéeyéicáanítá wía, càicáanítá macáita wayáaca abéeri pan yéená macáita wamanùbaca iyúwa. Càita wáasáidaca abédanamata wáiwitáise wáapichawáaca wàyacáiná abédanamata Cristo yáapicha, éwita manùbéeyéicáanítá wía.

18 Piwàwalicué Dios ichùullìacaté Israel itaquénáinámi báaluité. Abédanamata namànica náiwitáisewa náapichawáaca nayáacaalíté iinásí macáita namanùbaca iyúwa, yái píráimi nanuéricaté iyúwa sacrificio cáuri Dios irí.

19 Càmita núuma nàaca Dios icàaluíniná cawinácaalí inuéyéica pírái iyúwa sacrificio ídolo irí. Càmita báisí cáurica yái ídolo cuwáisàiri yéenáiwana, íná canáca iwèni meedá. Yá nacái pírái iinámi neeméerica ídolo irí, càmírita cachàini áiba iinási íwitáaná íicha.

20 Néese nuwàwacué píalíacawa nàwali níara áibanái yèeyéica ídolo icàaluíniná. Namàaca iinásí iyúwa sacrificio ídolo irí, quéwa càmita nàa Dios icàaluíniná, néese nàaca demonio icàaluíniná. Iná càmitacué nuwàwa piyáaca náapichani idècunitàacá nàaca ídolo íimiétacaná fiesta irìcu, ipíchanácué piyaca abédanamata demonio yáapicha, náapicha nacái níara yèeyéica demonio icàaluíniná.

21 Càmitacué Dios imàaca pìiraca uva ituní
Santa Cena yaalí Wáiwacali yàasu copa irícuíse,
pìiracaalícué nacái demonio yàasu copa irícuíse.
Càita nacái càmitacué Dios ibatàa piyáaca
piyácaléwa Santa Cenaca Wáiwacali yàasu mesa
iwéré, piyáacaalícué piyácaléwa nacái demonio
yàasu mesa iwéré, aléera namànicataléca fiesta
nadécanáami nanúaca pírái iyúwa sacrificio

nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáiwáná icàaluíniná.

22 ¡Picácué wamàni cài ipíchanácué máiní báawaca Wáiwacali iicáca wáiwitáise! ¡Picácué wayúunáida cachàiníwanáica wía Wáiwacali íichawa! Canáca yéewaná wamànica irí càiri báawéeri wawàsi.

La libertad y el amor cristiano

23 Abénaméeyéi nacàlidaca: “Càmicaalí Dios imáisanìa wamànica áiba wawàsi, yásí cayábaca wamànica càinácalí wawàsi wawàwéerica wamànica”, cài náimaca. Quéwa núumacué pirí, éwita Dios càmicáaníta imáisanìa wamànica áiba wawàsi, càicáaníta càmita macái wawàsi iyúudàa wía, áibanái nacái. Báisíta Dios imàacaca wamànica càide iyúwa wawàwáaná, càmicaalí báawa yái wawàwéerica wamànica, quéwa càmita macái wawàsi imàaca wáiwitáise idàwinàacawa Dios íwitáise iyú weebáidacaténá itàacái tài íméeri iyú, wayúudàacaténá nacái áibanái neebáidáanápináni.

24 Picácué wacutácaíta wasíimáidáanápiná wíawawa meedá, néese wacutácué wayúudàacaténá áibanái nadàwinàidaca náiwitáisewa Dios íwitáise iyú àta neebáidacataléta itàacái tài íméeri iyú.

25 Piyáacué macáita cawinácalí iinásica piwènièricuéca nawéndacataléca iinásí; picácué pisutá péemìawa nía iwéndéeyéicani píalíacaténácuéwa asáisí áibanái inúacaalíté yái píráimica nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáiwáná icàaluíniná, achúmacáichacué piwàwa iwali. Dios imàacacué piyáacani íná piwènìacué matuíbanáiri iyúni.

26 Càmitacué iwàwacutá achúmaca piwàwa yàacàsi iwali Wáiwacali yàasucáiná macái wawàsi èeri irìcuírica.

27 Néese áibacaalí càmíiri yeebáida Jesucristo itàacái, imáidacaalícué piyáaca piyáacaléwa yáapicha, piwàwacaalícué nacái piyáaca yáapicha, néese piyáacué macáita yàacàsi yèericuéca piyáa. Picácué nacái pisutá péemìawa nía iinásí ìwali píalícaténácuéwa asáisí áibanái inúacaalíté yái píràimica iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáwaná icàaluíniná, achúmacáichacué piwàwa.

28 Quéwa áibacaalícué cài yàalàaca pía: “Yái iinásica, nadéca nanúacani iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáwaná icàaluíniná”, càicaalícué íima pirí, néese picácué piyáani pimànicáichacué báawéeri irí yái yàalèericuéca pía ipíchaná iwènúadaca íwitáisewa Dios íicha, càmicáiná yeebáida tài íméeri iyú néese iyúunáidaca Dios imáisanièrica wayáaca yái iinásica.

29-30 Abénaméeyéi càmitàacá neebáida tài íméeri iyú, íná machawàacaca náináidacawa. Cáaluca namànica wawàsi càmíiricué cáalu pimànicà, càmicáiná náalíawa cayába càide iyúwacué píalíanáwa. Nayúunáidaca báawáanápiná Dios iicáca nía yàacàsi ìwalíse. Quéwa cawàwanátacué piwàwa cài píimaca nulí: “Dios idéca imàacaca numànica càide iyúwa nuwàwáaná càmicaalí báawa yái nuwàwéerica numànica, íná canáca yéewaná áiba imáisanìaca numànicaní achúmacáicha meedá iwàwa. Nudéca nùaca Dios irí cayábéeri yàacàsi ìwali, íná canáca yéewaná áiba itàaníca báawéeri iyú nùwali nuyáacalé ìwalíisewa”, càicué piwàwaca píimaca cawàwanáta.

31 Báisíta, quéwa péemìacué nulí, nuénánái. Càinácaalícué wawàsi piyáaca, càinácaalícué wawàsi nacái pimànicà, pimànicué abéerita yái

imàaquéerica áibanái iicáca Dios cámiétaquéeri iyú.

³² Picácué pimàni wawàsi cài áibanáicaalícué iicá pimànicani yá nacaláacawa Dios íicha, yá namànica nabáyawanáwa, macáita cawináacaalí nía, judíocaalí nía, càmíiyéicaalí judío nía, nía nacái Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

³³ Núa nacái, àta càináacaalí numànica, núalimáidaca nuyúudàaca macái wenàiwica íwitáqaná. Càmita nucutá numànicaténá abéerita yái isíímáidéeripináca núa, néese nucutáca numànicaténá yái iyúudèeripináca manùbéeyéi wenàiwica, yéewanápiná nawènúadaca náwitáisewa Cristo irípiná iwasàacaténá nía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

11

Las mujeres en el culto

¹ Pìyacué nacái càide iyúwa nùyáaná càide iyúwa nacái Cristo iyáanátē.

² Píacué nuénánáica, iyéeyéica Corinto ìyacàlená irìcu, nadéca nacàlidacuéra nulí piináwaná ìwali. Cayábéeriquéi piwàwalíinácuéra núa mamáalàacata, pimànicuéra nacái mamáalàacata càide iyúwa nucàlidáanátécué pirí tàacáisi.

³ Quéwa nuwàwacué píalíacawa áiba wawàsi: Càide iyúwa Dios ichùulianá Cristo, yá Cristo yeebáidaca Dios itàacái, càita nacái Cristo ichùulìaca macái asìanái yeebáidéeyéica itàacái; néese càide iyúwa Cristo ichùulianá macái asìanái yeebáidéeyéica itàacái, yá neebáidaca itàacái, càita nacái macái asìanái idèniéyéica íinuwa iwàwacutá nachùulìaca náinuwa, yá iwàwacutá nacái inanái neebáidaca nàacawéeri itàacáiwa.

4 Asìali ibàllacaalí íiwitawa idècunitàacá isutáca yáawawa Dios íicha, icàlida nacái tåacáisi Dios inùmalicúise, càmita yàa Cristo íimiétacaná.

5 Quéwa càmicaalí inanái ibàllà uíwitawa idècunitàacá usutáca Dios íicha, ucàlida nacái tåacáisi Dios inùmalicúise, càmita ùa unìri íimiétacanáwa, néese càica úade iyúwa inanái nàuwisèechúaca íicha íiwita ibáiná macáita.

6 Càmicaalí inanái ibàllà uíwitawa, iwàwacutá udalúaca uíchawa uíwita ibáináwa. Quéwa báicaalí udalúaca uíwita ibáináwa macáita, iwàwacutá ubàllaca uíwitawa.

7 Iwàwacutá asìali càmita ibàllà íiwitawa. Dios idàbacaté idàbáanéeri asìali quéechatécáwa iyúwa Dios iicácanáwa, íná iwàwacutá asianái yáasáidaca cachàinírica Dios íiwitáise. Quéwa iwàwacutá inanái yáasáidaca cáimiétacanáca unìri.

8 Bàaluitécainá Dios idàbacaalité idàbáanéeri asìalica, càmitaté Dios iwènúada inanái ibàllà yáapi asìali iyú ùacawéeripiná, néese Dios yeedácaté asìali ibàllà yáapi, yá iwènúadacaté yáapi inanái iyú asìali yàacawéetúapiná.

9 Càmitaté Dios imàni asìali inanái irípiná. Néese Dios imànicaté inanái asìali irípiná. Iná iwàwacutá inanái uebáidaca unìri itàacáwi.

10 Dios imànicaté inanái asìali irípiná, íná iwàwacutá inanái ubàllaca uíwitawa, ángelnái iicácainá úa.

11 Quéwa wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, cainináca Dios iicáca wía abédanamata; Asianái càmita nàya isicúa canácaalí inanái, càita nacái inanái càmita nàya isicúa canácaalí asìali.

12 Ewitaté Dios iwènúadacáaníta asìali ibàllà yáapi idàbáanéechúa inanái iyú, asìali yàacawéetúapiná,

càicáaníta siùcade asìanáí imusúaca iicá èeri inanái íicha. Quéwa Dios idàbacaté macáita, wía èeri mìnanáica.

¹³ ¿Càinásicué píináidacawa? ¿Cayábasica inanái usutácalí Dios íicha càmicaalícáwa ubàlia uíwitawa?

¹⁴ ¿Càmitasica macáita wáalíacawa cálacaalí asiali íiwita ibáiná idàwinàacawa, yásí báawaca áibanái iicácani?

¹⁵ Quéwa cálacaalí inanái íiwita ibáiná idàwinàacawa, yá casímáica uicácani, úalíacáináwa Dios imàacaca ulí uíwita ibáiná uépùacaténá uíwitawa iyú.

¹⁶ Quéwa abénaméeyéi péenácué iwàwacaalí itàaníca chàinisíiri iyú ìwali yái tàcacísica, càmicáiná nawàwa namànica càide iyúwa núnumáanácué pirí, yá nùalàaca nía cachàiníiri iyú namànínápiná iyúwa núnumáaná. Wía apóstolca, macáita nacái Dios yàasu wenàiwicaca yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita wamàni cairí méetàculéeri wawàsi, iyúwacué pimàníná.

Abusos en la Cena del Señor

¹⁷ Siùcade nutànàacué pirí áiba wawàsi ìwali, quéwacué càmita nùalimá núumaca cayábéeri pìwali càmicáinácué pimàni cayába. Macái imanùbaca pìwacáidáyacacaalícuéwa, yá pimànicuéca báawéeri piríwáaca, càmitacué piyúdàayacawa.

¹⁸ Quéechacáwa nuwàwacué nutànàaca piríni iyúwa áibanái icàlidáanácué piináwaná ìwali. Cài náimaca: Pìwacáidáyacacuécawa pimànicaténá culto, quéwa càmitacué abédanama píwitáise, íná piwènúadacuéca píwitáisewa píchawáaca. Batéwa nuínáidacawa báisícani yái náimáanácuéca pìwali.

19 ¡Piwènúadacuéca píiwitáisewa píichawáaca cachàinicáinácué piicáca píawawa píichawáaca piwàwacáinácué áibanái náináidacawa abéericatacuae pía níái yeebáidéeyéica Cristo itàcacái báisiíri iyú!

20 Piseríacuécawa píichawáaca, íná éwitacue píwacáidáyacacáanítawa, càicáaníta càmitacue pimàni Santa Cena machacàníiri iyú càide iyúwa Wáiwacali iwàwáaná.

21 Yàanàacáiná yàasu èericatái piyáacaténá piyáacaléwa píapichawáaca ipíchawáise pimànicuéca Santa Cena, yá ráunamáita piyáacuéca piyáacaléwa méetáucunamata píichawáaca, yái yàacàsi pitéericuéca píapichawa. Néese áibanái catúulécanéeyéica yàanèeyéicué píamísewa canéeyéica irí yàacàsi natéeripiná, yá mǎapica níá, quéwa áibanái càasuýéi nacàmaca nàiracáiná manuí uva ituní.

22 Píacué càasuýéica, ¿cánácué càmita piyáa piyáacaléwa picapèerìcutawa ipíchawáisecuéca píanàaca? ¿Cánácué báawa piicáca Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàcacái? ¿Cánácué pibáiniada catúulécanéeyéi wenàiwica canéeyéica irí yàacàsi natéeripiná? Piyúunáidacuéca nucàlidáanápiná pirí pimànicuéca cayábéeri. ¡Càmírita! ¡Càmitacue pimàni cayábéeri!

La Cena del Señor

23 Bàaluité Wáiwacali yéewáidacaté núa càinácaalí iwàwacutáaná wamànica yái Santa Cenaca. Càita nacái nuéwáidacatécué pía: Yátaté catáca, ipíchawáiseté Judas itéca úwinái Wáiwacali Jesús yàatalé náibàcaténáni, yá Wáiwacali yeedáca pan icáapi irìculéwa.

24 Néese idécanáamíté yàaca Dios irí cayábéeri pan ìwali, yá isubèriadacani. Yá íimaca: “Yácata nuiná yái, yéetéeripinácuécawa píchawalíná ipíchanácué Dios yùuwichàidacuéra pía pibáyawaná ìwalíisewa. Piyáacuéní yái panca piwàwalíripinácué càinácalí nuétacawa píchawalíná”, íimaca yái Wáiwacalica.

25 Càité nacái idécanáamíté nayáaca nayáacaléwa, yá Jesúz yeedáca copa icáapi irículéwa, abéechúa copa idènièchúa irícuwa uva ituní. Yá íimaca: “Yái uva ituníca, yácata nuíraná imusuérípinácuécawa nuíchawa cruz ìwali pirípinácué, ipíchaná Dios yùuwichàidacuéra pía pibáyawaná ìwalíisewa. Yái uva ituníca yáasáidacuéra pirí báisíriconi yái wàlisài wawàsi Dios imànírica wenàiwicanái yáapicha iwasàacaténá nía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Macái imanùbaca píiracaalícuéní, piwàwalicué càinácalí nuétacawa píchawalíná”, íimacaté yái Wáiwacalica.

26 Iná nuénánái, piyáacáinácué yái panca, píracáinácué nacái yái uva ituníca, iná píasáidacuéra píacawa áibanái irí càinácalíté iyú Wáiwacali yéetacawa wáichawalíná cruz ìwali. Pimànicué cài àta Wáiwacali yàanàacataléta àniwa.

Cómo se debe tomar la Cena del Señor

27 Iná macái imanùbaca pimànicaalícué Santa Cena, iwàwacutácué piwàwalica yái pan íimáanáca càicanide iyúwa Wáiwacali iiná, yá nacái uva ituní copa irícuírica íimáanáca càicanide iyúwa Wáiwacali iíraná. Néese abéericaalí péenácué càmita iyáa yái panca cáimiétaquéeri iyú, iira nacái yái uva ituníca, yá imànica ibáyawanáwa Wáiwacali irí, càmicáiná iicá cáimiétaquéeri iyú Wáiwacali iiná, iíraná nacái.

28 Iná ipíchawáise wayáaca pan, wàira nacái uva ituní copa irìcuíse, iwàwacutá wáináidacawa wáalimáwanama wawàwallicuísewa Dios iicápíná asáisí iyacaalí áiba báawéeri wawàsi wamànírica iwàwacutéerica wacàlidaca wáichawa quéechacáwa Dios irí ipíchawáise wayáaca, wàiraca nacái yái Santa Cenaca.

29 Macái imanùbaca wayáacaalí yái panca, wàiracaalí nacái yái uva ituníca, iwàwacutá wawàwalica íimáanáca càicanide iyúwa Wáiwacali iiná, íiraná nacái, yéetácainátewa wáichawalíná cruz ìwali. Càmicaalí cài wáináidacawa, néese wáalimáidaca Dios yùuwichàidáanápiná wíawa.

30 Manùbéeyéi péenácué nadéca namànica cài, iná cáuláicaca nía, machawàacaca nacái nía. Abénaméeyéi nadéca néétacawa.

31 Quéwa wáináidacaalíwa wáalimáwanama wawàwallicuísewa cayába Dios iicápíná asáisí iyacaalí áiba wawàsi báawéeri wamànírica iwàwacutéerica wacàlidaca wáichawa Dios irí, néese càmita iwàwacutá Wáiwacali yùuwichàidaca wíia.

32 Quéwa Wáiwacali yùuwichàidacaalí wíia, yá imànica cài yéewáidacaténá wíia, wawènúadáanápiná wáiwitáisewa báawéeri íicha, ipíchaná Dios yúucaca wíia infierno irìculé náapicha áibanái èeri mìnánái càmíyéica yeebáida itàacái.

33 Iná nuénánái, macái imanùbaca pìwacáidáyacacaalícuéwa piyáacaténá piyáacaléwa píapichawáaca, iwàwacutácué picùaca macáita pimanùbacanái yàanàaca.

34 Máiñícaalí máapica abéeri péenácué, néese iwàwacutá iyáaca iyáacaléwa icapèe néenitawa, ipíchaná Dios yùuwichàidacuéca pía ìwalíise yái

càmíinácuéca piyáaca piyáacaléwa machacàníri iyú macáita pimanùbaca iyúwa, ipíchaná Dios yùuwichàidaca wenàiwica idènièyéica cayába yàacàsi nayácacainá nayáacaléwa cadénama ipíchawáise catúulécanéyéi yàanàaca. Néeni, nùanàapináccaalícué nupáchiaca pía, yá nuchùniaca áiba wawàsi, yái pisutéericuéca péemìawa núa ìwali pìasu cuyàluta irìcuwa.

12

Los dones espirituales

¹ Píacué nuénánáica, nuwàwacué nucàlidaca pirí áiba wawàsi píalíacaténácuéwa ìwali yái chàinisica Espíritu Santo imàaquéerica walí wáalimáwanama, wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa.

² Píalíacuéwa cayába bàaluité càmitacué peebáida Jesucristo itàacái, íná demonionái iméeràidacatécué pía iyúwa máiwitáiséyéi piacaténátē madécaná ídolo icàaluíniná, níara cuwáináyi yéenáwanáca, càmíiyéica yáalimá itàaníca.

³ Bàaluité càmitacué ídolo iyúuddàa pía, íná siùcade nuwàwacué nucàlidaca piríni càináccaalícué píalimá píalíacawa asáisí wenàiwica itàanícaalí Espíritu Santo inùmalícuíse: Cawináccaalí itàaníiyéica báawéeri iyú Jesús ìwali, náimacaalí nacái càmitasa Dios yái Jesúsca, yásí píalíacuéwa càmita natàaní Espíritu Santo ichàini iyú. Néese áibanáicaalí íima: “Yái Wáiwacali Jesús, yácata Wacuèriná Dios”, càicaalí náima, yásí píalíacuéwa náimaca càiri tàacáisi Espíritu Santo ichàini iyú.

⁴ Càmita abédanama Espíritu Santo imàaca wáalimáwanama wachàini wáibaidacaténá Wáiwacali

irípináwa. Quéwa abéerita yái Espíritu Santo imàaquéerica walí ichàiniwa, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

5 Càmita abédanama macáita yái wáibaidacaléca Wáiwacali irípiná, néese wadènìaca wáalimáwanama wáibaidacaléwa méetàucunamata wáichawáaca. Quéwa abéerita yái Wáiwacali ichùulièrica wáibaidáanápiná irí.

6 Wadènìaca chàinisi wáalimáwanama Dios imàaquéerica walí méetàucunamata wáichawáaca, wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa, quéwa abéerita yái Diosca ichàiniadéerica wía canánama, wamànicaténá macáita yái iwàwéerica wamànica.

7 Dios idéca imàacaca macái wáalimáwanama chàinisi yáasáidéerica wadènìaca Espíritu Santo, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái yéewanápiná wayúudàayacacawa.

8 Espíritu Santo ichàiniadaca abénaméeyéi wéená yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái natàanícaténá cáalíacáiri iyú nàalàacaténá áibanái. Néese Espíritu Santo ichàiniadaca áibanái wéená néewáidacaténáwa cachàiniíri iyú nacàlidáanápiná Dios itàacái cayábéeri iyú áibanái irí.

9 Espíritu Santo ichàiniadaca nacái abénaméeyéi wéená manuícaténá náináidaca nawàwawa Dios iwalí neebáidacaténá tài ííméeri iyú. Ichàiniadaca nacái abénaméeyéi nachùnìlapiná cáuláiquéeyéi.

10 Espíritu Santo ichàiniadaca nacái áibanái wéená namàníinápiná wawàsi càmíiri wenàiwica idé imànica. Aibanái wéená nacái Espíritu Santo ichàiniadaca nía nacàlidacaténá tàacáisi Dios inùmalícuíse. Espíritu Santo nacái imàacaca áibanái wéená yáalíacawa càiríinácalí wenàiwica

icàlidaca iyaca tàacáisi báisíiri iyú Espíritu Santo inùmalícuíse, yá nacái càiríinácalí icàlidaca iyaca cachiwéeri tàacáisi demonio inùmalícuíse. Aibaalí nacái Espíritu Santo imàaca abénaméeyéi wéená itàaníca áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánai itàacái. Espíritu Santo ichàiniada nacái áibanái wéená yéewanápiná nacàlidaca walíni watàacái iyú càinácalí íimáaná yái tàacáisica áibanái icàlidéerica càmírica èeri mìnánai itàacái iyú.

11 Abéerita Espíritu Santo imàaquéerica walí chàinisi wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa. Yá Espíritu Santo iwacùaca walí chàinisi wáalimáwanama càide iyúwa iwàwáaná.

Todos pertenecemos a un solo cuerpo

12 Péemìacué comparación: Wainá idènìaca iwalíséeriwa madécaná: níái wacáapica, wacàwa nacái, wàabàli nacái, watuí nacái, wàuwi nacái, madécaná áiba iwalíséeri nacái. Quéwa éwita wainá idènìacáaníta iwalíséeriwa madécaná, càicáaníta abéericotani, yái waináca. Càica íimaca yái comparaciónca. Uwé, wíá yeebáidéeyéica Cristo itàacái, càica wíade iyúwa Cristo iiná iyéerica chái èeri irícu. Càide iyúwa abéeri wenàiwica iiná idènìaná iwalíséeriwa madécaná, càita nacái iyaca madécaná wéená, madécaná wenàiwica íwitáaná nacái.

13 Càica wíade iyúwa abéeri wenàiwica iiná, yácainá Espíritu Santo abédanamata imànica wáiwitáise wáapichawáaca, macái wíá judíocaalí wíá, càita nacái càmíyéica judíocaalí wíá, càita nacái áibanái yàasu wenàiwicacaalí wíá, càita nacái yèepuníyéicaalíwa máiwacalináwaca wíá. Càica wíade iyúwa abéeri wenàiwica iiná. Wabautizáanáwa iyú

wáasáidaca abédanamata wáiwitáise wáapichawáaca càide iyúwa abéeri wenàiwica iiná, iyacáiná abéerita Espíritu Santo iwàluéricatéwa wawàwalìculé macáita, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

¹⁴ Péemìacué comparación: Abéeri wenàiwica iiná càmita idènìa ìwalíséeriwa abéerita, néese idènìaca ìwalíséeriwa madécaná.

¹⁵ Cawawanáta yàabàli íima: “Càmíircata núa icáapi, íná canéerica iwèni núa meedá, càmíircata iiná ìwalíséeri”, cài íimaca cawawanáta. Quéwa éwita cài íimaca, càicáaníta mamáalàacata iiná ìwalíséericani.

¹⁶ Càita nacái yùuwicaalí cài íimaca: “Càmíircata núa ituí, íná canéerica iwèni núa meedá, càmíircata iiná ìwalíséeri”, cài íimaca cawawanáta. Quéwa éwita cài íimaca, càicáaníta mamáalàacata iiná ìwalíséericani.

¹⁷ Iná ituícaalí macáita yái wainácatá, ¿càinásica wáalimá wéemìaca? Càita nacái yùuwicaalí macáita yái wainácatá, ¿càinásica wáalimá wamìaca pumèníiri isàni?

¹⁸ Quéwa Dios idéca imàacaca macái wainá ìwalíséeyéi alénácaalí iwàwa imàacaca nía.

¹⁹ Abéeri ìwalíséericaaalí yái waináca macáitatá, yá canáca wainá macáiritá.

²⁰ Básíta, éwita wainá idènìacáaníta ìwalíséeriwa madécaná, càicáaníta abéerita yái waináca.

²¹ Canáca yéewaná watuí íimaca wacáapi irí cài: “Càmita nuwàwacutá pía”; càita nacái canáca yéewaná wáiwitá íimaca wàabàli irí: “Càmita nuwàwacutá pía”.

²² Néese yái wainá ìwalíséeri waiquéerica iyúwa machawàaqueéri náicha canánama, yácata máiníri wawàwacutáca.

23 Yá wainá ìwalíiséeri càmírica máiní cayábaca iicácanáwa, yáta wamànírica irí cayábéeri wáiyàanápiná ìwali cayába, cawènìri nacái. Yá nacái wainá ìwalíiséeri báirica wamàcacaca áibanái iicá, yáta iwàwacutéerica wamànicá irí cámiétaquéeri iyú cachàiníwanái, wáiyàanápiná ìwali ibàlepiná càiripináta.

24 Quéwa wainá ìwalíiséeri cayábéerica iicácanáwa, càmita máiní iwàwacutá wàaca íimiétacaná, íná càmita wáiyàa ibàle. Càita Dios idéca ichùniaca wainá wamànicaténá cámiétaquéeri iyú cachàiníwanái irí yái wainá ìwalíiséerica waiquéerica iyúwa càmíiri cachàini náicha canánama. Càita íimaca walí yái comparaciónca, wáalíacaténáwa càica wíade iyúwa Cristo iiná iyéerica chái èeri irìcu.

25 Dios imàcacaca wàyaca càide iyúwa abéeri wenàiwica iiná yéewanápiná abédanamata wáiwitáise wáapichawáaca, yéewanápiná nacái waicáyacacawa catúulécanéeri iyú, yéewacaténá nacái wamànicá cayábéeri walíwáaca abédanamata, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

26 Abéericaalí wéená yùuwichàacawa, yá achúmaca wawàwa macáita. Càita naçái namànicaalí cámiétaquéeri iyú abéeri wéená irí, yásí casíimáica wía macáita.

27 Iná macáitacué pía, càicuéca píade iyúwa Cristo iiná iyéerica chái èeri irìcu, yá píacué canánama píalimáwanama abéeri Cristo iiná ìwalíiséerica pía, yái Cristo iináca iyéerica chái èeri irìcu.

28 Iná Dios iwàwaca wáibaidaca wáapichawáaca Wáiwacali irípináwa, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Quéechacáwa Wáiwacali

ibànùaca abénáméeyéí wéená iyúwa apóstolnái, nèepunícaténáwa áibalé nacàlidacaténá Wáiwacali iináwaná ìwali, yéewanápiná áibanái iwènúadaca íwitáisewa Jesucristo irípiná; abénáméeyéí wéená yàanàaca apóstolnái yáamirìcubàa, níái profetaca icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmalìcuíse. Néese Dios imàacaca áibanái wéená yéewáidaca wenàiwica Dios itàacái iyú, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Dios imàaca nacái áibanái imànica yái càmírica wenàiwica idé imànica; imàaca nacái abénáméeyéí ichùnlaca cáuláiquéeyéí wenàiwica; imàaca nacái abénáméeyéí iyúudàaca áibanái; imàaca nacái abénáméeyéí wéená icùaca wenàiwica; imàaca nacái áibanái itàaníca áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái.

29 Càmita apóstol macái wía, Wáiwacali ibànuèyéica wacàlidacaténá iináwaná ìwali. Càmita nacái profeta macái wía, icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmalìcuíse. Càmita nacái macái wéewáida wenàiwica. Càmita nacái macái wamànica yái càmírica wenàiwica idé imànica.

30 Càita nacái càmita macái wadènìa Dios ichàini wachùnianápiná cáuláiquéeyéí. Càmita nacái macái watàaní áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái. Càmita nacái macái wáalía wacàlidaca càinácalí íimáaná yái tàacáisi càmírica èeri mìnánái itàacái.

31 Pisutácué Dios íicha manuísíwata imàacáanápinácué pirí chàinisi máiníri wamáapùaca náicha canánama, piyúudàacaténácué wía macáita, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Quéwa ìyaca áiba wawàsi máiníri cayábaca cachàiníwanái náicha canánama. Siùcade nuéwáidapinácué pía ìwali.

13*El amor*

¹ Iyaca áiba wawàsi cayábéeri náicha canánama chàinisi. Yácata cáinináanáca waicáca áibanái wenàiwica. Nutàanícalí áiba èeri mìnanái itàacái iyú càmíircáwaca nuéwáidawa ìwali, nutàanícalí nacái ángelnái itàacái iyú, quéwa càmicaalí cáininá nuicáca wenàiwica, yá canéerica iwèni meedá nutàacái càide iyúwa báawéeri sànasi nanúadáidacaalí lata nacáiri, quírápieli nacái.

² Ewita nucàlidacaalí tàacáisi Dios inùmalìcuíse, éwita nacái núalíacaalí macái wawàsi ìwali Dios ibéericaté áibanái íicha; éwita nacái nuémìacaalí càinácalí íimáaná macái íiwitáaná Dios yáalícacáica; éwita nacái manuícaalí nuínáidaca nuwàwawa Dios ìwali tài íimeéri iyú nuedácaténá manuíri díli yáalu íichawa áibacatalépiná, càicáaníta canéerica iwèni núa meedá, càmicaalí cáininá nuicáca wenàiwica.

³ Ewita nuwacùacaalí macáita nùasuwa catúulécanéeyéi irí, éwita nacái numàacacaalí neemáca núa Dios ìwalíse càmicáiná numéyáawa nuebáidaca itàacái, càicáaníta canéerica iwèni núa meedá, càmicaalí cáininá nuicáca wenàiwica.

⁴ Cawinácalí cáininéerica iicáca wenàiwica, yácata yáaliméerica ìidenlaca yùuwichàanáwa matuíbanáiri iyú áibanái imànicaalí irí báawéeri, càmíircata nacái calúa ráunamáita áibanái yáapicha. Iicáca áibanái ipualé iyúudàanápiná nía. Càmíricata nacái báawa iicáca íichawa áibanái nàasu cawèníri ìwalíse. Càmíricata nacái canùmasée, càmicáiná cachàini iicáca yáawawa.

⁵ Cawinácalí cáininéerica iicáca wenàiwica, càmíricata cáimacái iicáca yáawawa, càmírica nacái imàni áibanái irí báawéeri; càmírica nacái

ichùulìa áibanái cachàiníiri iyú namànínápiná abéerita càide iyúwa iwàwáaná namànica. Ewita áibanái yálimáidacáaníta iicáwani, càicáaníta càmita calúani, càmita nacái iwàwali mamáalàacata yái báawéerica áibanái imàníirica irí, néese imàacaca iwàwawa íicha.

⁶ Càmita casíimái iicáca wenàiwica namànica nabáyawanáwa nàuwichàidacaténá áibanái, néese casíimáica iwàwa iicáca wenàiwicanái ìyaca machacàníiri iyú.

⁷ Cawinácalí cáininéerica iicáca áibanái wenàiwica, càmíricata icháawàa naináwaná iwali ráunamáita namànicaalí báawéeri, néese imàacaca iwàwawa nabáyawaná íicha; iicá nacái macáita wenàiwica iyúwa cayábéeyéipiná líwitáise; ituýàa nacái nawènúadáanápiná náwitáisewa namànicateéná cayábéeri; yá ìidenìaca macáita càiripináta matuíbanáiri iyú, éwita càulenácáaníta íchani.

⁸ Dios iwàwaca cáinináca waicáca áibanái càiripináta chái èeri irìcu, áibaalípiná nacái idécanáami èeri imáalàacawa. Yá áibaalípiná càmíripináta iwàwacutá wenàiwica nacàlidaca tàacáisi Dios inùmalícuíse. Càmíripináta nacái natàaníca áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánai itàacái. Càmíripináta nacái iwàwacutá néewáidaca wenàiwica Dios yáalíacái iwali.

⁹ Aibaalípiná Dios imàacapiná nachàbacawa wáicha macáita yái wawàsica, yácainá éwita Dios imàacacáaníta wáalíacawa siùcade, càicáaníta wáalía yéenáta meedá. Dios imàacaca abénaméeyéi wéená nacàlidaca tàacáisi inùmalícuíse, quéwa nálimá nacàlidaca yéenáta meedá nacái.

¹⁰ Quéwa Cristo yàanàapinácalí cachàiníiri

íiwitáise yáapichawa, icamalá irìcu nacáwa icùacaténá macáita, yásí wáalíacawa macáita, yá nacái imáalàapináacawa yái càmílináca wáalíawa cayába siùcade.

¹¹ Péemìacué comparación: Sùmàicaalíté núua, yáté nutàaníca sùmài íiwitáise iyú, caité nacái nuínáidacawa iyúwa sùmài, quéwa idécanáamíté béricha núua, yáté numàacaca nuíchawéi sùmàináca nuíwítáise.

¹² Càita nacái wía, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái chái èeri irìcu. Siùcade càmita wáalíawa Dios ìwali cayába, quéwa áiba èeriwa, yásí wáalíacawa cayába. Siùcade wáalíía wéemìaca yéenáta meedá càinácalí íimáaná yái Dios yáalíacáica, càide iyúwa waicácalí wíawawa samànéechúa inàni chapúaca irìculé, quéwa áiba èeriwa waicápiná Dios inàni amaláwaca. Siùcade wáalíacawa yéenáta meedá Dios ìwali, quéwa áiba èeriwa wapíchalépinácawa, yásí wáalíacawa amaláwaca Dios íiwitáise ìwali càide iyúwa Dios yáalíanáwa wáiwítáise ìwali.

¹³ Càide iyúwa núumáaná, macáita yái chàinisi Dios imàaquéerica walí wáibaidacaténá irípiná, áiba èeriwa Dios imàacapiná nachàbacawa wáicha. Quéwa càmíiyéipináta nachàbawa wáicha níái másiba wawàsica: yái weebáidáanáca Jesucristo, yá nacái wáalíanáacawa idéca iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, yá nacái cáinináanáca waicáca áibanái, Níái másiba wawàsica canácatáita nachàbawa wáicha, quéwa cachàinica náicha canánama yái cáinináanáca waicáca áibanái.

14

El hablar en lenguas

1 Píalimáidacué manuísíwata cáinináanápiná piicáca áibanái. Néese pituýàacué nacái Dios imàacáanápinácué pirí chàinisi pílibaidacaténá Wáiwacali irípiná. Cayába cachàiníwaná pituýàacaalícué Dios imàacáanápiná pirí chàinisi picàlidáanápinácué tàacáisi Dios inùmalícuise pimanùbacanái itàacái iyúwa, piyúudàacaténácué nía.

2 Cài núumacuéra pirí yácainá áibacaalí itàaní áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, càmita iyúudàa nía yàasu tàacáisi iyúwa, néese itàanícáita Dios yáapicha, canácainá áibanái yáalíaná yéemìacani càinácalí íimáaná, éwita néemìlacáaníta isàna. Espíritu Santo ichàiniadacani icàlidacaténá càiri tàacáisi ibàacanéeri wawàsi ìwali càmírica èeri mìnánái itàacái iyú, quéwa itàanícá tàacáisi càmírica yáalía càinácalí íimáaná. Iná yái tàacáisi càmita iyúudàa áibanái.

3 Quéwa cawinácalí icàlidéerica tàacáisi Dios inùmalícuise pitàacái iyúcué, yáta iyúudàacué pía yéewáidacainácué pía pidàwinàidacaténá píiwitáisewa Dios íiwitáise iyú cachàiníinápinácué píiwitáise Dios ìwali. Yái icàlidéericuéra pirí tàacáisi Dios inùmalícuise pitàacái iyú, yáta imichàidacuéra píiwitáise, ichàiniadacué nacái piwàwa peebáidacaténácué Dios tài íimeéeri iyú.

4 Cawinácalí itàanírica Dios yáapicha áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, yáta ichàiniadéerica íiwitáisewa Dios ìwali. Quéwa cawinácalí icàlidéericuéra pirí tàacáisi Dios inùmalícuise pitàacái iyú, yáta iyúudàacué pía pidàwinàidacaténá píiwitáisewa Dios íiwitáise iyú cachàinicaténácué píiwitáise Dios ìwali, píacué

yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

5 Macáita péenácué idènìacaalí chàinisi itàanícaténá áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánai itàacái, yá cayábaca casíimáicainá nuicáca yái pimànínacuéca cài. Quéwa cayába cachàiníwanái nuwàwa picàlidacaalícué tàacáisi Dios inùmalícuíse péenánai itàacái iyúwa. Cayába cachàiníwanái yái picàlidáanácuéca tàacáisi Dios inùmalícuíse péenánai itàacái iyúwa, íicha yái pitàanínacuéca áiba tàacáisi iyú, càmicaalícawa nacái picàlidacué nalí càinácaalí íimáaná yái tàacáisi picàlidéericuéca. Iwàwacutácué picàlidaca nalíni natàacái iyú, piyúudàacaténácué nadàwinàidaca náwitáisewa Dios íiwitáise iyú, cachàinicaténá náwitáise Dios ìwali.

6 Iná nuénánai nupáchiacaalícué pía, yá nutàanícaalícué pirí áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánai itàacái, yá càmitacué píalía péemìaca càinácaalí íimáaná nùasu tàacáisi. Numànicaalí cài, néese nùasu tàacáisi càmita iyúudàacué pía. Iná canéerica iwèni meedá pirícuéni, yái nùasu tàacáisica. Quéwa nucàlidacaalícué piríni machacàníri iyú pitàacái iyú, yái tàacáisi Dios imàquéerica núalíaca ìwali, nucàlidacaalícué nacái pirí pitàacái iyúni càinácaalí íimáaná yái báisíri tàacáisica, nucàlidacaalícué nacái pirí tàacáisi Dios inùmalícuíse pitàacái iyú, nuéwáidacaalícué pía nacái Dios ìwali, yásí nùasu tàacáisi iyúudàacuéca pía, yéewanápinácué peebáidaca Dios itàacái tài ííméeri iyú.

7 Péemìacué comparación: Napùlìacaalí flauta íwa nacáiri namànicaténá música, nanúacaalí arpa nacái, càmicaalí namàni música machacàníri iyú,

néese áibanái càmita náalía néemìaca cawinácaalí música íwitáanáquéi cài namànica.

8 Néeni, nucàlidacué pirí áiba comparación ùwicái ìwali: Aibacaalí ipùlìa trompeta imáidacaténá úwinái, càmicaalí ipùlìa amalawaca, néese càmita náalíawa iwàwacutáaná nachùnlaca nacáapisàiwa namànicaténá ùwicái.

9 Càitacué nacái pía: Càmicaalícué pitàaní pitàacáisi iyúwa péewáidacaténá wenàiwica amaléeri tàacáisi iyú náaliérica néemìaca càinácaalí íimáaná, néese càmitacué náalía néemìaca pìasu tàacáisi. ¡Yái tàacáisi picàlidéericuéca nalí càmita iyúudàapiná nía!

10 Básíiri iyúcata ìyaca madécaná íwitáaná èeri mìnánái itàacái chái èeri irícu. Nía nacái itàaníiyéica cài náalíaca néemìacani, natàacáicaináni.

11 Quéwa càmicaalí núalía nuémìaca càinácaalí tàacáisi íimáaná áiba wenàiwica icàlidéerica nulí, yásí nuínáidacawa ìwali áiba cáli néeséericani nùasu cáli íicha. Càita nacái íináidacawa nùwali càmicáiná núalía nuémìaca càinácaalí itàacái íimáaná.

12 Càita nacái pitàanícaalícué áiba tàacáisi iyú, càmírica èeri mìnánái itàacái, yásí áibanái càmita náalimá néemìaca càinácaalí pìasu tàacáisi íimáaná, yá càmitacué piyúudàa nía. Iná piwàwacáinácué Dios imàacaca pirí chàinisi píibaidacaténácué irípiná cachàiníri iyú, yá pituíyàacué Dios imàacáanápinácué pirí chàinisi yéewacaténácué piyúudàaca wenàiwica manuísíwata yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái nadàwinàidacaténá náiwitáisewa Dios ìwali, neebáidacaténá itàacái tài íiméeri iyú.

13 Iná cawinácaalí wenàiwica Dios imàaquéerica irí chàinisi itàanícaténá áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, iwàwacutá isutáca Dios íicha

imàacáanápiná irí chàinisi icàlidacaténáni áibanái irí natàacái iyúwa càinácaalí íimáaná yái tàacáisica.

14 Càita nacái núua: Espíritu Santo imàacacaalí nusutáca Dios íicha áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánái itàacái, yá nusutáca Dios íicha manuísíwata, quéwa càmita núalíawa càinácaalí nùasu tàacáisi íimáaná. Nutàanícaalí cài, yá càmita nudé nuyúudàaca wenàiwica nùasu tàacáisi iyúwa.

15 Iná nucàlida pirí càinácaalí numànílinápináca: Nusutápiná Dios íicha áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánái itàacái, nucántàa nacái Dios irí tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánái itàacái. Quéwa nusutápiná Dios íicha nacái wenàiwica itàacái iyú, nucántàa nacái Dios irí wenàiwica itàacái iyú.

16 Càita numànica yácainá, wàacaalí cayábéeri Dios irí manuísíwata áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánái itàacái, néese niái áibanái yéemièyéica wasàna càmicaalí náalíawa néemìacani yái tàacáisica, yá càmita yáalimá abédanama náiwitáise wáapicha iyúwa wàaná Dios irí cayábéeri, càmicainá náalía néemìacani, càinácaalí íimáaná yái wasutéerica.

17 Cawàwanáta wàaca cayábéeri Dios irí cayábéeri iyú, quéwa áibanái wenàiwica íiwitáise càmita idé idàwinàacawa Dios íiwitáise iyú, neebáidacaténá itàacái tài íiméeri iyú, càmicainá náalía néemìaca càinácaalí wàasu tàacáisi íimáaná.

18 Nùaca Dios irí cayábéeri nutàanícainá Dios yáapicha cachàiníwanái píchacué canánama áiba tàacáisi iyú càmíirica èeri mìnánái itàacái, idècunitàacá nùyaca nulínáamitawa méetàucuta áibanái íicha nusutácaténá núawawa Dios íicha.

19 Quéwa culto irìcu, nùyacaalí áibanái yèewi yeebáidéyéica Jesucristo itàacái, yásí cayába

cachàiníwanáí núumacaalí cinco namanùbaca palabra natàacáí iyú náaliérica néemìaca càinácaalí límáaná nuéwáidacaténá nía lícha yái núumáanáca diez mil namanùbaca palabra áiba tàacáisi iyú càmírica náalia néemìaca càinácaalí límáaná.

20 Píacué nuénánáica, picácué píñaidawa càide iyúwa sùmài ínáidáanáwa càmíiyéi yáalíawa cayába. Pìacué càide iyúwa sùmanái càmíiyéica yáalíawa madécaná báawéeri ìwali. Quéwa píñaidacuéwa cáalíacáiri iyú càide iyúwa béeyéi, píalíacaténácué péemìaca yái núuméericuéca pirí ìwali yái tàacáisi càmírica èeri mìnánái itàacáica.

21 Bàaluité profeta itànàaca tàacáisi Dios inùmalícuíse. Dios límacaté: “Nutàanípiná israelitanáí yáapicha quéwa áiba cáli néeséeyéi itàacáí iyú. Nubànùapiná càmíiyéi israelitanáí nacàlidacaténá tàacáisi nunùmalícuíse israelitanáí irí, quéwa éwita numànicáaníta cài, càicáaníta níái israelitaca càmita neebáidapiná nutàacáiwa”, límaca Wacuériná Dios.

22 Iná watàanícaalí áiba tàacáisi iyú, càmírica èeri mìnánái itàacáí, yá càmita wáasáida Dios ichàini wenàiwicanáí irí yeebáidéeyéica Jesucristo itàacáí, néese wáasáidaca Dios ichàini áibanáí irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo ìwali. Quéwa wacàlidacaalí tàacáisi Dios inùmalícuíse watàacáí iyúwa, yá càmita wáasáida Dios ichàini áibanáí irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacáí, néese wáasáidaca Dios ichàini wenàiwicanáí irí yeebáidéeyéica Jesucristo itàacáí.

23 Néese culto irìcu, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacáí, macáicaalícué pitàaníca áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacáí iyú, yá cawàwanáta áiba wenàiwica iwàlùacawa càmírica yáalíawa ìwali yái pimànínácuéca, áiba nacái càmíri

yeebáida Jesucristo itàacái. Yásí néemìacuéra pisàna, yá náináidacawa máiwitáiséeyéicuéra pía macáita.

²⁴ Quéwa macáicaalícué picàlidida tàacáisi Dios imàaquéerica pirí pitàacái iyúwa, yá nacái áibacaalí wenàiwica iwàlùawa càmírica yáalíawa ìwali yái pimànínacuéra, áiba nacái càmírica yeebáida Jesucristo itàacái, yásí nawàwalica nadéca namànica nabáyawanáwa, náalíacainá néemìaca macáita yái picàlidéericuéra, natàacái iyúcaináni.

²⁵ Iná néemìacaináni, yá náalíacawa Dios iicáca náiwitáise, iyúwa náináidáanáwa nawàwalícuísewa ibàacanéeri iyú áibanái íicha. Yásí nabàlùacawa nàuluì ipùata iyúwa nàacaténá Dios icàaluíniná, nàacaténá nacái irí cayábéeri. Yá nacàlidapinácué piináwaná ìwali nacái Dios ìyáanácué píapicha báisíri iyú.

Hágalo todo decentemente y con orden

²⁶ Uwé, píacuér nuénánáica, macái imanùbaca pimànicaalícué culto, abénaméeyéi péenácué icántàapiná salmos nàacaténá Dios irí cayábéeri, abénaméeyéi péenácué nacái yéewáida wenàiwica Dios itàacái iyú, áibanái péenácué nacái icàlidaca tàacáisi Dios imàaquéerica náalíacawa, áibanái péenácué itàaníca áiba tàacáisi iyú, càmírica èeri mìnánái itàacái, áibanái péenácué nacái icàlidaca càinácaalí íimáaná yái tàacáisica. Quéwa, piicácué píichawa cayába yéewanápiná macáita yái pimàníricuéra culto irìcu iyúudàaca wenàiwica nadàwinàidacaténá náiwitáisewa Dios íiwitáise iyú neebáidáanápiná Dios tài íiméeri iyú, niái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

27 Natàanícaalí culto irìcu áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, pimàcacué pucháiba itàaníca, áibacaalí ìya, néese pimàcacué másiba wenàiwica itàaníca abéerinamata. Iwàwacutá nacái áiba iyaca néré píapichacué icàlidacaténácué pirí càinácaalí íimáaná, yái tàacáisi nacàlidéerica.

28 Quéwa canácaalí áiba icàlidéeripinácué pitàacái iyúni, càinácaalí íimáaná yái tàacáisi áibanái iwàwéerica icàlidaca, iwàwacutá masànaca nía culto irìcu, ipíchaná natàaníca áiba tàacáisi iyú. Iwàwacutá natàaníca Dios yáapicha nàyacaalí nalínáamitawa méetàucuta áibanái íicha.

29 Càita nacái nàyacaalí abénaméeyéi péenácué icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmalícuíse, pimàcacué pucháibata itàaníca, áibacaalí ìya, néese pimàcacué másiba wenàiwica itàaníca abéerinamata. Iwàwacutá áibanái yéemìacani yái nacàlidéerica, náináidacaténáwa cálíacáiri iyú iwali, yéewanápiná náalíacawa asáisí báisícaalí natàaníca Dios inùmalícuíse.

30 Quéwa Dios imàacacaalí tàacáisi áiba wenàiwica irí yáawinéericawa néré, yásí yái idàbáanéeri wenàiwicaca iwàwacutá yáawinacawa imàacacaténá áiba icàlidaca nacái nalíni.

31 Càita píacué macáita icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmalícuíse, píalimácué picàlidacani abéerinamata yéewanápiná macáita néemìaca càinácaalí tàacáisi Dios imàaquéerica píalíacawa, nachàiniadacaténá nawàwawa.

32 Cawinácaalí icàlidaca tàacáisi Dios inùmalícuíse nálimá masànaca namànica níawawa iyacaalí áiba iwàwéerica icàlidaca tàacáisi Dios imàaquéerica irí.

33 Càita iwàwacutácué pimànica culto càmicáiná Dios ibatàa macáita nacàlidaca tàacáisi macáita

namanùbaca iyúwa, néese imàaca natàaníca abéerinamata. Càmita iwàwa wamànica culto canéerica iwèni iyúwa máiwitáiséeyéi. Iwàwacutácué pimànica nacái càide iyúwa macáita Dios yàasu wenàiwica imàníná, níara áibanái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca.

³⁴ Iná iwàwacutá masànaçá inanái culto irìcu. Canáca yéewaná inanái itàaníca culto irìcu. Néese iwàwacutá nàaca nàacawéeri íimiétacanáwa, neebáida nacái itàacái, càide iyúwa Dios itàacái íimáaná profeta Moisés itànèericaté.

³⁵ Néeni, inanái nawàwacaalí náalíacawa wawàsi iwali, iwàwacutá nasutáca néemìawa nàacawéeriwa nacapèe néenitawa, báawacáiná inanái itàaníca culto irìcu.

³⁶ Piwàwalicué Dios itàacái càmírica píapicha idàbatéwa. Càmitacué nacái pía abéta yeebáidani. Iná iwàwacutácué peebáidaca càide iyúwa Dios itàacái íimáaná.

³⁷ Básícaalícué píalimá picàlidaca Dios itàacái wenàiwicanái irí, càita nacái básícaalícué Espíritu Santo imàcacaté pirí chàinisi cálíacácaténácué pía, yásí píalíacuéwa Wáiwacali ichùulìacaté nutànanápìnácué pirí yái tàacáisisa. Iná iwàwacutácué peebáidacaní.

³⁸ Quéwa nàyacaalí abénaméeyéi càmíiyéica iicá nùasu tàacáisi iyúwa Wáiwacali itàacái, picácué péemìa nalí, càmicáiná natàaní básíiri iyú Dios inùmalìcuíse.

³⁹ Iná nuénánái, pituýàacué Dios imàcacáanápìnácué pirí chàinisi picàlidacaténá tàacáisi inùmalìcuíse. Picácué pimáisanìa áibanái

itàaníca áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánai itàacái.

⁴⁰ Quéwa iwàwacutácué pimànica macáita machacàníri iyú culto irìcu, pimàcacué wenàiwica icàlidaca tàacáisi abéerinamata, áiba itàaní áiba yámíise.

15

La resurrección de Cristo

¹ Siùcade píacué nuénánáica, nuwàwacué nucàlidacuéca pirí àniwa piwàwalicaténáni yái tàacáisica nucàlidéericatécué pirí, yái tàacáisi ímérera Cristo iwasàacuéca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Yácata tàacáisi peebáidéericatécué, siùca nacáide peebáidacuéca piyacani tài íiméeri iyú.

² Yásí Cristo iwasàacué píawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha peebáidacaalícué mamáalàacata yái tàacáisi nucàlidéericatécué pirí, báisícaalícué peebáidacaté Cristo itàacái.

³ Quéechaté nucàlidacuéca pirí yái tàacáisi cachàiníri náicha canánama càide iyúwaté Cristo yéewáídáaná núá. Nucàlidacatécué pirí Cristo yéetácatéwa wáichawalíná ipíchaná Dios yùuwichàidaca wíá wabáyananá ìwalísewa càide iyúwa Dios itàacái íimáaná profetanái itànericaté.

⁴ Nucàlidacatécué pirí nacái nabàlìacaté Cristo càliculì irìculé, quéwa imichàacatéwa yéetácaísi íicha másiba èeri irìcu càide iyúwaté íimáaná nacái Dios itàacái profetanái itànericaté.

⁵ Nucàlidacatécué pirí nacái Cristo imàcacaté yáawawa Pedro iicácani, néese imàcacaté yáawawa

naicácani, níái doce namanùbaca apóstolca, Cristo ibànuèyéicaté nacàlidacaténá itàacái.

6 Néeseté Cristo imàcacaca yáawawa naicácani, áibanái quinientos ichàbaníséeyéica yeebáidéeyéica itàacái. Yá batéwa macáita néená iyaca siùcade nutànàacaalícáwa yái cuyàlutaca, quéwa abénaméeyéi néená nadéca néetácawa.

7 Néeseté Cristo imàcacaca yáawawa iméeréeri iicácani, yái Santiagoca, néeseté macáita apóstolnái naicácaté Cristo nacái.

8 Néeseté idécanáami imàcacaca yáawawa macái áibanái iicácani, yáté átata imàcacaca nacái yáawawa nuicácani. Iná nuicáca núawawa càiride iyúwa sùmài càmíircáwa imusúawa yàasu èeri irìcuwa, mánícaináté námíiseca Wáiwacali imáidaca núa ibànùacaténá núa iyúwa apóstol.

9 Núacata càmíiri cachàini náicha canánama níái apóstolca, Wáiwacali ibànuèyéica nacàlidacaténá iináwaná. Canácaté yéewaná núumaca nùwaliwa apóstolca núa nupiadáidacáináté Dios yàasu wenàiwica, nùuwichàidacaténáté nía, níái yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái.

10 Quéwa Dios idéca imànica nulí cayábéeri mawèníiri iyú imáidáanápináté núa yéewanápináté apóstolca núa, éwita nùuwichàidacáanítaté yàasu wenàiwica manuísíwata. Yá càmita caná iwèni yái imáidáanáca núa, nuibaidacáiná irípiná cachàiníwanái macái áibanái apóstol fícha. Quéwa càmita cài numànica nuchàini iyúwa, néese Dios yái imànírica nulí cayábéeri mawèníiri iyú, yácate iyúudèerica núa.

11 Quéwa éwita wáibaidacáaníta Dios irípiná, níái áibanái apóstol, núa nacái, càicáaníta iyaca

áiba wawàsi cachàiníiri wáicha canánama, yácata yái tàacáisi wacàlidéericuéra pirí, yái tàacáisi peebáidéericatécuér nacái.

La resurrección de los muertos

¹² Wadéca wacàlidacuéra pirí Cristo imichàacatéwa yéetácáisi íicha, quéwa abénaméeyéi péenácué náimaca càmitasa wenàiwicanái imichàawa yéetácáisi íicha. Báawéeriquéi nacàlidáanáca càri cachiwéeri tàacáisi.

¹³ Càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese iwàwacutá nacái wáimaca càmitaté báisí Cristo imichàacawatá.

¹⁴ Néese, càmicaalíté báisí Cristo imichàawatá, yá canéerica iwènitáni yái tàacáisica wacàlidérica. Yá nacái canéerica iwèni meedáni yái peebáidáanáca Jesucristo itàacáitá.

¹⁵ Quéwa iyaca áiba wawàsi báawéeri yáwanái: Càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese àta wía apóstolca wadéca wacàlidaca wachìwawa Dios ìwalitá, wacàlidacainá Dios imichàidacaté Cristo yéetácáisi íicha. Quéwa càmicaalípiná Dios imichàida yéetéeyéimiwatá, néese iwàwacutá wacàlidaca càmitaté Dios imichàida Cristotá.

¹⁶ Yácainá càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawatá, néese càmitaté báisí nacái Cristo imichàawatá.

¹⁷ Càmicaalí Cristo imichàacatéwa yéetácáisi íichatá, néese iwàwacutá canéerica iwèni meedátáni yái peebáidáanácuéra Cristo itàacái, yá piyacuéra mamáalàacata pibáyawaná yáapichawatá.

¹⁸ Càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese áibanái yeebáidéeyéimicaté

Cristo itàacái ipíchawáiseté néetácawa nadéca náucacawa Dios íchatá.

19 Wadéca wawènúadaca wáiwitáisewa íicha macáita yái èeri irícuírica, weebáidáanápiná Cristo itàacái wacùanápiná cayábéeri èerica yàanèeripináca, wáalíacaináwa wamichàanápináwa yéetácáisi íicha. Iná càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íchatá, yá wadéca weebáidaca cachìwéeri tàacáisítá, iwàwacutá nacái áibanái iicáca wía càiyéide iyúwa yùuwichèeyéiwa catúulécanéeri iyú cachàini áibanái íicha canánama.

20 ¡Quéwa Cristo idéca imichàacawa yéetácáisi íicha báisíri iyú! Yácata yái idàbáanéericaté imichàacawa yéetácáisi íicha càmíripiná quirínama yéetácawa àniwa. Càita nacái yácata Cristo idàbáanéerica wamanùbacanái yéenáca, wía manùbéeyéica imichèeyéipinácwawa yéetácáisi íicha càide iyúwa bànaçale imusúacaalíwa cáli irícuíse wenàiwica yeedácaténá iyacaná manùba.

21 Bàaluité wàawirimi Adán, yái idàbáanéericaté wenàiwica, imànicaté ibáyawanáwa, ínáté yéetácáisi iwàlùacatéwa irículé èeriquéi. Néese Cristo imànicaté cayábéeri càide iyúwa Dios iwàwáaná, iná yéewa idéca iwàlùacawa aléi èeri irículé yái wamichàanápinácwawa yéetácáisi íicha.

22 Macáita wía Adán itaquénainámi wéetápinácwawa wadènìacainá wàawirimi Adán íiwitáise cabáyawanéeriwa. Càide iyúwa macáita wía wadènìaná abéeri wàawirimi, yái Adánca, càita nacái wía iyéeyéica abédanamata Cristo yáapicha wamichàanápinácwawa yéetácáisi íicha wadènìacainá wacáuca wàlisàiwa càmíri imáalàawa.

23 Quéwa Dios idéca íináidacawa imàacáanápiná

wamichàacawa yéetácáisi íicha Cristo yáamíise: Quéechatécáwa Cristo imichàacatéwa càide iyúwa idàbáanéeri needáca iyacanásica nabànacale íichawa. Néese Cristo yàanàapiná àniwa, yásí macáita wamichàapinácawa, wía yàasu wenàiwicaca.

24 Néese èeri imáalàacaalípináwa, yásí Cristo imáalàida nachàini, macái èeri mìnánái icuèrinánáica, demonio íiwacanánái nacái. Néese idécanáami Cristo imànica macáita càide iyúwa Dios ichùulìanáni, yásí Cristo yèepùadapiná macáita Yáaniri Dios iríwa àniwa, Dios icùacaténá macáita.

25 Iwàwacutácainá Cristo icùaca macáita siùcáisede idècunitàacá Dios imawènìadaca macáita Cristo yùuwidenái.

26 Yái wàuwíde namáalàidáanáca canánama, yácatá yái yéetácáisica; yá Dios imawènìadéeripiná, imáalàidapiná nacái yéetácáisi, iwasàapinácaalí wía yéetácáisi íicha.

27 Dios idéca imàacaca Cristo icùaca macáita, íná yéewa wáalíaca iyaca abéerita càmíirica Cristo ichùulìa, yái Yáaniricawa yái Diosca.

28 Aibaalípiná idécanáami Dios imawènìadaca macáita Cristo yùuwidenái, néese Cristo, yái Dios Iirica, imàacapiná yáawawa Dios irí, imànícitaténá càripináta càide iyúwa Dios ichùulìaná, yái imàaquéericaté Cristo icùaca macáita. Yásí Dios icùa macáita càripináta, macáita yái iyéerica.

29 Néese abénaméeyéí péenácué nadéca neebáidaca Jesucristo itàacái, nawàwacáiná nadènìaca nacáucawa càmíiri imáalàawa áiba èeriwa néenánáimi yáapichawa, níara yéetéeyéimicawa yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Yá nadéca nabautizácawa náasáidacaténá nàyáanápíná

àniwa néenánáimi yáapichawa áiba èeriwa. Quéwa càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese canéerica iwèni meedátáni, yái wenàiwicanái ibautizáanácawa nàwaliná.

30 Néeni càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese canéerica iwènitáni wèepunícaalíwa wacàlidacaténá Jesucristo iináwanqá iwali áibalé nawàwacataléca nanúaca wía macái èeri imanùbaca.

31 Básíta nuénánáí, áibanái iwàwaca inúaca núa macái èeri imanùbaca; càita nacái básíta máiní casíimáica nuicácuéca pía peebáidacáinácué Wáiwacali Jesucristo itàacáí.

32 Chá nacái Efeso ìyacàlená irìcu nawàwacaté nanúaca núa, níái áibanái càmíiyéica yeebáida, caluéyéi cuwèesi nacáiyéi íiwitáise, iwàwéeyéicaté imàdáidaca nuèwi. Quéwa càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, yá canéerica iwèni meedátáni yái nùuwichàanácawa Wáiwacali irípiná. Piicácué píchawa cawinácalí càmíiyéica yeebáida yéetéeyéimiwa imichàanápináwa, náimacáiná càiri cachìwéeri tàacáisi: “Wàacué wayáaca wayáacaléwa cadénama, wàira nacái manuí, tawichacáiná wéetápinácawa, néese canáca wía, canáca nacái yùuwichàidéeripiná wíawa wabáyawaná ìwalíise”, náimaca.

33 Picácué pimàaca nachìwáidaca pía, néese piacuéwa náicha, càide iyúwa áiba tàacáisi úimáaná cálíacáiri iyú: “Wamàacacaalí báawéeyéi íiwitáise yàacawéeridaca wía, yásí namáalàidaca wáicha wáiwitáise cayábéeri”, íimaca.

34 Piwènúadacué píwitáisewa báawéeri íicha

píináidacaténácuéwa cáiwitáiséeri iyú càide iyúwacué iwàwacutáaná piyaca machacàníri iyú; yá picácué pimàni quirínama pibáywawanáwa. Cài núumacué pirí báicaténácué pía, núalíacáináwa abénaméeyéicué pèewi càmitàacáwa náalía Dios ìwali báisíri iyú.

Cómo resucitarán los muertos

35 Abénaméeyéí péenácué càmita neebáida yéetéeyéimiwa imichàanápináwa yéetácáisi íicha, íná namànica naquíniwa ìwali, yá náimaca: “Càmita náalimá nacáucàacawa, níái yéetéeyéimicawa. ¿Càirínásica chéecáisi íiwitáaná iyú namusúapináwa càliculì irícuíse?” cài náimaca naicáaníca.

36 ¡Natàanícáita máiwitáiséeri iyú meedá! Péemìacué comparación: Wabànacaalí bàncalé íimi cálí irículé, néese bàncalé íimi iwàwacutá iyaca càiride iyúwa yéetéerimiwa yéewanápiná iyaca yái bàncaléca.

37 Yái íimi wabànéerica, càmírita íimi yái imusuéricawa cálí irícuíse. Wabànacáita bàncalé íimi, cawàwanáta trigo ituíná íimi, càmicaalí áiba bàncalé íimi nacái.

38 Yái ibaquéericawa Dios yàa iicácanáwa càide iyúwa Dios iwàwáaná. Macái bàncalé íimi íiwitáaná, Dios idéca imàacaca idènìaca bàncalé iicácanáwa càide iyúwa Dios iwàwáaná.

39 Càita nacái iinási càmita abédanamani, Wía èeri mìnanaica wadènìaca waináwa áiba íiwitáanáta. Cuwèesinái nadènìa nacái naináwa áibata. Cuìpìra iiná, áiba íiwitáanáta nacái. Cubái iiná, áiba íiwitáanáta nacái.

40 Càita nacái níara lyéeyéica chènuniré nadènìaca naináwa áibata íicha yái naináca macáita níái lyéeyéica chái èeri irícu. Quéwa chènuníséeyéí áibata nadènìa cayábéeri naicácanáwa èeri irícuíyéí íicha,

yácainá chènuníiséyéi iináca icànaca mèlumèluíri iyú.

41 Càita nacái níái iyéeyéica capìraléeri cáli ínata. Nadènìaca nacamaláwa áibata. Néese èeri udènìaca ucamaláwa áibata. Néese quéeri udènìaca ucamaláwa áibata. Néese dùlupùta nadènìaca nacamaláwa áibata. Nía nacái dùlupùtaca nadènìaca nacamaláwa méetàucunamata náichawáaca. Càita íimaca comparaciónta.

42 Càipiná nacái namichàacawa níái yéetéeyéimicawa. Idécanáami nabàllaca wainámi cáli irìculé, yá wainámi ibadápinácawa, quéwa wainá imichéeripinácawa yéetácáisi íicha, càmírita yéewa ibadácawa.

43 Yá nabàllaca wainámi càliculi irìculé, chéecáisi báawéeri iicácanáwa, néese wainá icáuquèeripinácawa icànapiná mèlumèluíri iyú, cayábéeri iicácanáwa. Nabàllaca wainámi machawàaqueéri néese cachàinipinácani yái waináca imichéeripinácawa càlicullí íicha.

44 Nabàllaca wainámi, chái èeri irìcuírica, néese wainá chènuníiséeri imichàapinácawa, iyacainá wainá èeri irìcuíri, càita nacái iyaca wainá chènuníiséeri.

45 Càité profeta itànàaca Dios itàacái bàaluité: “Idécanáamitén Dios imànica wàawirimí Adán iiná, yái idàbáanéericaté wenàiwicaca, yátén Dios cáucaté imànica Adán iyacaténaté chái èeri irìcu iyúwa èeri mìnali”, íimaca yái Dios itàacáica. Quéwa máiní cachàinica Cristo íwitáise Adán íicha, yácainá idécanáamitén Dios yéetácawa, yátén imichàacatéwa yéetácáisi íicha yàacaténá wacáuca càmíiri imáalàawa.

46 Siùça càmita wadènìa chènuníiséeri iicácanáwa idècunitàacá wàyaca chái èeri irìcu. Wadèniaca èeri irìcuíri iicácanáwa quéechacáwa, néesepiná wadèniaca chènuníiséeri iicácanáwa.

47 Dios imànicaté cálí ichùmalé wàawirimí Adán iyú, yái asiali idàbáanéerimica. Yáté èeri mìnalicani, yái Adánca. Néeseté Cristo yàanàaca, yáté chènuníiséericani.

48 Wía iyéeyéica chái èeri irìcu, wadèniaca waináwa chái èeri irìcuírica càide iyúwaté yái asiali iiná Dios idàbéericaté cálí ichùmalé íicha asìalipiná, yái wàawirimí Adánca. Néese, weebáidacaalí Cristo itàacái wàyatcaténá chènuniré, yásí wadènìapiná waináwa chènuníiséeri càide iyúwa Cristo iyáaná, yái chènuníiséericá.

49 Càide iyúwacué wadènianá iicácanáwa yái wàawirimí Adán Dios idàbéericaté cálí ichùmalé íicha asìalipiná, càita nacái wadènìapiná iicácanáwa yái Cristo yàanèericaté chènuníise.

50 Píacué nuénánáica, nuwàwacué nucàlidaca pirí áiba wawàsi: Yái wainá idènièrica íiranáwa chái èeri irìcu càmíripiná yéewa iwàlùacawa Dios iyacàle irìculé Dios icùacataléca macáita, wainá imáalàacáináwa áiba èeriwa. Iná càmita yáalimá iwàlùacawa néré càmicatalépináca imáalàawa.

51 Quéwacué nuwàwa píalíacawa áiba wawàsi Dios ibéericaté wenàiwicanái íicha, quéwa siùcade imàacaca wáalíacawa. Wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita wéetápináwa canánama, quéwa Dios iwènúadapiná wíawa macáita wàlisánacaténá waicácanáwa.

52 Wéemìapiná trompeta isàna, yái trompeta namáalàidáanáca canánama, yásí abéerìcuíseta

Dios iwàlisàidapiná waináwa ráunamáita càide iyúwa bàli íimacaalí watuí. Yácainá wéemìapiná trompeta isàna, yásí namichàacawa càliculí irícuíse macái yéetéeyéimicawa yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Namichàapináacawa yéetácáisi íicha nainá wàlisài yáapichawa, càmíiyéipiná yèepùa yéetácawa quirínama. Yásí wíaca nacái cáuyéica Dios iwènúadapiná wíawa wàlisanácaténá waicácanáwa.

53 Yácainá wainá èeri irícuírica càmita yéewa ìyaca càiripináta, ína iwàwacutá Dios iwàlisàidaca wainá wadèniacaténá waináwa wàlisài càmíiri imáalàawa.

54 Néese idécanáami Dios iwàlisàidaca wainá, wadèniacaténá waináwa wàlisài càmíiri imáalàawa, yásí wàyapiná càiwade iyúwaté profetanáit àtanàanáté Dios itàacái bàaluité. Náimaca; “Yái yéetácáisi idéca imáalàacawa. Dios idéca imáalàidaca wáichani, yái wàuwideca yéetácáisica.

55 Pía yéetácáisi, càmita quirínama yéewa pimawènìadaca wíia. Pía càliculí, càmita quirínama yéewa piùwichàidaca wíia, canácainá quirínama píwi”, càipiná wáimaca.

56 Yái wabáyanáca ìyaca càide iyúwa yéetácáisi iwigica, yácainá wabáyananá ìwalíise, iwàwacutácaté wéétáanápìnáacawa méetàuculé Dios íicha càiripináta. Yá nacái yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí càicanide iyúwa idéca nacáicaalí yàaca wabáyananá ichàini, wíacainá wáalíacaalítéwa càinácaalí wawàsi Dios imáisanièri wamànica, néese máníté cachàiníwanái wawàwaca wamànica wabáyananáwa.

57 Quéwa Wáiwacali Jesucristo yéetácatéwa wáichawaliná, ína idéca iwasàaca wíia íicha yái wéétáanápìnáacawa méetàuculé Dios íicha

càiripináta; càita nacái Wáiwacali Jesucristo yéetáaná ìwalíise, Dios iyúudàaca wía ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. ¡Iná wàacué Dios irí cayábéeri!

⁵⁸ Iná píacué nuénánáica cáininéeyéica nuicáca, cachàinicué plíwitáise, plíbaidacué mamáalàacata Wáiwacali irípiná cachàiníwanái, píalíacáinácuéwa cawèníiricani, yái plíbaidéericuéca Wáiwacali ichàini iyú.

16

La colecta para los hermanos

¹ Siùcade nucàlidacué pirí ìwali yái ofrenda plíwacáidéeripinácuéca píbànùacaténácué plata iyúwa ofrenda catúulécanéeyéi irí, níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Plíwacáidacué ofrenda càide iyúwa nucàlidáanáté nalí áibanái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca Galacia yàasu cáli íinatéeyéica iyaca.

² Domingo imanùbaca semana ìwali, macáitacué pía canánama iwàwacutácué plíwacáidaca yéená yái plata peedéericuéca piríwa. Yá picùacué méetàucutani. Iná nùanàapinácaalí néré, cámítacué iwàwacutá pimichàidaca plata picùacaalícué méetàucutani semana imanùbaca.

³ Néese nùanàapinácaalí néré, yásí nubànùaca wenàiwica natécaténá plata Jerusalén iyacàlená nérépiná, cawinácaalí wenàiwica peedéeyéicuéca pèewíisewa natécaténá pìasú ofrenda néré. Yá nubànùapiná náapicha cuyàluta nalí níara yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái iyéeyéica

Jerusalén iyacàlená irìcu, natàidacaténá nía cayába niái péenácuéca pibànuèyéipinácuéca néré.

⁴ Nuínáidacaalíwa cayábaca nùacaalíwa nacái, yásí nàacawa núapicha.

Planes de viaje de Pablo

⁵ Nùapinácuéwa piatalé, yá iwàwacutá nuchàbaca Macedonia yàasu cáli néenibàa. Nudécanáami nuchàbacawa néenibàa, yá nùanàapinácué piyacàle néréwa Corinto iyacàlená néré.

⁶ Cawàwanátacué nupáchiaca páwa achúma èerita, càmicaalí cài, yá nùyapinácué piapichawa unìlabépinama. Néese píalimápinácué piyúudàaca núa nùwacáidacaténá wawàsi numàluwepináwa alénácalí iwàwacutápiná nùacawa.

⁷ Càmitacué nuwàwa nupáchiaca pía maléená èeri meedá, néese nuwàwacuéca nùyaca piapicha madécaná èeri Wáiwacali imàacacaalícué nùyaca piapicha.

⁸ Quéwa nuyamáapinácawa chái Efeso iyacàlená irìcu àta judiónái imànicatalépináta nàasu cultowa íipidenéerica Pentecostés.

⁹ Nuwàwa nuyamáacawa quirítàacáwa chái, nàyacáiná madécaná wenàiwica iwàwéeyéica yéemìaca Jesucristo iináwaná ìwali, íná nuibaidacáwaca chái Wáiwacali irípiná, éwita nàyacáaníta nacái madécaná wàuwideca, càmíiyéica iwàwa nuéwáidaca wenàiwica Dios itàacái iyú.

¹⁰ Timoteo yàanàacaalícué piatalé, pitàidacué cayábani casíimáicaténá iwàwa piapichacuéwa. Pimànicué irí cayábéeri íibaidacáiná Wáiwacali irípiná cài ide iyúwa núa.

11 Iná piicácué píchawa cayába ipíchaná abéeri péenácué caná iwèni iicáca Timoteo. Néese piyúudàacué Timoteo yàasu àyapu iwali yàanápináwa matuíbanáiri iyú nùatalé, nucùacáiná yàanàaca náapicha níara áibanái wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

12 Néeni, nudéca nusutáca wawàsi manuísíwata wéenásàiri Apolos íicha yàanápinácué ipáchiaca pía áibanái wéenánái yáapicha. Quéwa siùca càmitàacáwa iwàwa yàacawa. Néesecáwa ipáchiapinácué páwa idènìacatáita wawàsi.

Saludos finales

13 Piicácué píchawa cayába. Peebáidacué Jesucristo itàacái tài íméeri iyú mamáalàacata. Picácué cáalu pía, néese pínáidacuéwa cáwitáiséeri iyú càide iyúwa béyéi asíanái.

14 Macáita yái pimàníricuéca, pimànicué cáininéeri iyúni, piyúudàacaténácué áibanái.

15 Siùcade píacué nuénánáica, píalíacué naináwaná iwali níara Estéfanas yéenánáica lyeeyéicuéca píapicha. Níacata idàbáanéeyéicaté yeebáidaca Jesucristo itàacái Acaya yàasu cálí íinata. Yá nadéca namàacaca níawawa Dios irí nayúudàacaténácué pía, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

16 Nuwàwacué pimànica càide iyúwa nàalàanácué pía, níái Estéfanas yéenánáica, cawinácaalí nacái inacaiyéica iyúudèeyéica wenàiwica, íbaidéeyéica nacái Wáiwacali irípiná.

17 Casíimáica nuwàwa níacáiná áibanái péenácué nadéca nàanàaca nùatalé, níái Estéfanas, Fortunato nacái, Acaico nacái. Nadéca namànica nulí

cayábéeri càmíiricué píalimá pimànica canácáinácué pía núapicha.

18 Nadéca nachàiniadacuéca piwàwa, nuwàwa nacái. Iwàwacutácué piicáca cámiétaquéeri iyú macái wenàiwica iyéeyéica càide iyúwa nayáaná.

19 Nawàwalicué pía níái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca chái Asia yàasu cáli íinata, níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Yái Aquila, úái nacái yàacawéetúaca Prisca nawàwalicué pía manuísíwata Wáiwacali íipidená ìwali, náapicha macáita ìwacáidáyaquéeyéicawa nacapèe irícu namànicaténá culto.

20 Macáita wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái chái nawàwalicué pía. Pitàidáyacacuéwa cayábéeri iyú.

21 Núa Pablo nutànàacué pirí yái achúméerína tàcacáisica nucáapi iyúwa nuwàwalicáinácué pía.

22 Aíbanáicaalí càmita cáininá iicáça Wáiwacali Jesucristo, Dios yüuwichàidapiná níawa. ¡Pía, Wáiwacali, píawa síisaara caquialéta!

23 Nusutácué Wáiwacali Jesucristo íicha pirípinácué imàníinápinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú.

24 Nuwàwalicué pía manuísíwata cáininácáiná nuicácuéca pía Cristo Jesús ìwalíise.

**El Nuevo Testamento de nuestro Señor
Jesucristo en el idioma piapoco
New Testament in Piapoco**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

lxxxix

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741